№ 81. Sestdeen, 10. oktobrî. 1909.

Makfâ,
Jelgawâ sanemot:
par gadu . . . 2 rub. 20 kap.
par 1/2 gadu . 1 „ 20 „
par 1/4 gadu . — „ 60 „
Par adreses pahrmainu samaksâ 10 kap.

Latweeschu Awises.

Makfâ,
pa pastu peesuhtot:
par gadu . . . 3 rub. — kap.
par 1/2 gadu . 1 „ 60 „
par 1/4 gadu . — „ 90 „
Uz ahrsemèm 4 rub. 50 kap., 2 rub. 30 kap., 1 rub. 20 kap.

Telefons № 644.

Iznahk diwreiz nedelâ.

Redakzija un ekspedizija:
Jelgawâ, Skrihweru ielâ № 35.

88. gada-gahjums.

Sludinajumi makfâ:
par sihku rakstu rindiņu 8 kap., preekschpusê 20 kap.

Wiseem, kas dsihwo gubernâs

Peterburgas zentralais sinu un pilnwaru kantors dod eespehju, **bes pascha klahtbuhschanas, bes laika un lihdsekku istehreschanas brauzot uz Peterburgu,** dabut zaur kantora palihdsibu wisadas sinas. (Ministrijas, Senatâ, wisadâs waldibas un priwatâs eestahdês, teesu leetâs u. t. t.) nem uz sewi peedalotees praktiskeem un eestrahdateem juristeem un zitam leetpratejam personam daschadus pilnwarus, par peeskaitischanu pee personigas un mantojamas godpilsonibas, par likumigu adoptteschanu, **par luhgumeem uz Wisaugstako wahrdu,** pensijam, mantojumeem, priwilegijam un zitam administratiw. un teesu leetam. **Usdewumus ispilda ahtri un apsinigi, ari ne dahrgi, pehz noteiktas takses.**

Ta pat padomus un paskaidrojumus daschadôs amata un deenesta jautajumôs wisdrihsakâ laikâ issuhta uz pehz maksu no 5 rub. sahkot. Pee wiseem jautajumeem japeeleek diwi 7 kap. markas preeksch atbildes.

Adrese: Ст. Петербургъ. Чернышевъ пер. д. 22, кв. 20. Центральное С. Петербургское Бюро справокъ и порученій. 2214.

Kurli dsird!

Ar mahkfligu ausu plehwes „Здравый смысль“ isgudroschanu palikuschas newajadsigas leelâs un neparozigâs ausu truhbas. Schis brihnischkais masais isgudrojums weegli eelecekams ausî un pawisam nemanams.

Broschura ko pa welti issuhtam pilnigi isskaidro par schi nepahrspehjamâ aparata nosihmi.

Neweenam tagad naw wajadsiba atgahdinat to, ka Juhs esseet kurli, tamdehk ka Juhs wareet atmest sawu dsirdes trubu un labi dsirdet bes winas palihdsibas; leetojeet mahkfligo ausu plehwi „Здравый смысль“.

Leetoschanu neweens newar pamanit, bet wina atdod dabigo dsirdes spehju. Winai naw neka kopiga ar ziteem isgudroteem uz tam atteezoscheem aparateem, un tikai wina eespehj dot pareisu dsirdes spehju. Wina usnem katru balsu jeb skanas wilnoschanu un nowada winu tâ sauzamâ otrâ ausî — un Juhs dsirdeet.

Neatkarigi no wainas, zaur kuru Juhs esseet saudejuschi dsirdes spehju (isnemot tikai tos, kas jau kurli peedsimuschi), ausu plehwe „Здравый смысль“ atjaunos Juhs dsirdes spehju, un Juhs dsirdesseet tikpat labi ka ziti, ari wezums nespehlê nekahdu lomu.

Ausu plehwes „Здравый смысль“ ir israhdijuschâs par weenlihds derigam kâ behrneem tâ ari peeaugušcheem un wezakeem zilwekeem. Winas nemaz neapgruhtina, naw isgatawotas no metala, un war nehsat kâ deenu tâ nakti, nejuhtot nekahdas neehrtibas. Celeezet ausu plehwes „Здравый смысль“ sawâs ausîs — Juhs wareseet dsirdet. Wisus kas slimo ar scho sisiko truhzibu, mehs usaicinam greestees, lai par welti issuhta broschuru, kura dod sihkus aprakstus par ausu plehwi „Здравый смысль“ un peerahdijumus par winas pahrsteidsoscho darbibu. — Ja Juhs gribeet dsirdet, aisraksteet tuhlin schodeen un peeleekeet weenu 7 k. marku preeksch atbildes. Jo ilgak Juhs kawesseet, jo ilgak Juhs buhseet kurli, tamdehk newajaga atlikt to uz wehlaku laiku. Papuhlatees atjaunot saudeto dsirdes spehju un raksteet pat schodeen. Adrese: Всеобщая Экспортная Контора С. Петербургъ, Невскій 55—97. 2214

Если Вы страдаете
РЕВМАТИЗМОМЪ ИЛИ ПОДАГРОЮ
напишите мнѣ поскорѣе и я Вамъ вышлю
БЕЗПЛАТНО
богато иллюстрированную брошюру и наставленіе, какъ излѣчиться отъ этихъ изнурительныхъ болѣзней.

Искалѣченіе руки при общемъ хроническомъ сочленовомъ ревматизмѣ.
Рисунокъ № 6.

Нѣсколько лѣтъ тому назадъ я терпѣлъ страшныя мученія отъ ревматизма во всѣхъ частяхъ тѣла; я обращался за совѣтомъ ко многимъ извѣстнымъ спеціалистамъ, но никто изъ нихъ не могъ, хотя бы временно, облегчить мои страданія.

Я испробовалъ также всевозможныя средства, указываемыя въ газетныхъ объявленіяхъ, но и отъ нихъ я не имѣлъ никакой пользы.

Будучи въ отчаяніи, я рѣшилъ самъ изучить основательно эту болѣзнь и послѣ упорныхъ трудовъ мнѣ удалось найти средство, которое совершенно и безъ возврата избавило меня отъ моихъ страданій. Теперь я совершенно здоровъ.

Я сообщилъ о моемъ открытіи уже тысячамъ лицъ, страдающимъ этой изнурительной болѣзнью и получилъ отъ нихъ массу благодарностей. Для того, чтобы помочь всѣмъ тѣмъ, кто по той или другой причинѣ такъ страшно страдаетъ ревматизмомъ, я рѣшилъ написать книгу, которую **высылаю всѣмъ совершенно безплатно.** Эта книга скажетъ Вамъ, какъ легко и скоро можетъ всякій окончательно вылѣчиться отъ ревматизма, подагры и другой подобной болѣзни. Поспѣшите выписать эту замѣчательную книгу поскорѣе, такъ какъ послѣ можетъ оказаться слишкомъ поздно. Достаточно написать открытое письмо и точно указать свой адресъ.

Письма адресуйте: В. Г. ВОЛЛАНСТОНЪ, С.-Петербургъ, 96, Невскій пр., № 18, кв. 48 (уг. Морской ул.).

Tirdsneezibas namâ
A. I. Ogorodnikowa u. Ko.
Peterburgâ peenem apstellejumus uz
wiseem laikraksteem
un
schurnaleem
par redakzijas zenam.

Adresei Торговому дому А. И. Огородниковъ и Ко. С. Петербургъ, Знаменская ул. д. 23.

Wisaugstakais zelojums uz Italiju.

Liwadijâ, 6. oktobrî. Keisariskâ galma ministris telegrafê: Wina Majestatei Kungam un Keisaram labpatikâs schodeen aizsteikot uz Italiju, lai satiktos ar Winu Majestati kehninu Wiktoru Emanuelu.

Schis Wisaugstakais zelojums uz Italiju jau sen bija nodomats, bet tika lihds schim aiz dascheem politiskeem apstahkleem atlikts. — Kâ sawâ laikâ Wahzu, Frantschu un Angku sozialisti lihdsigôs gadijumôs islaida sawus nepeeklahjigos un smeekligos „protestus“ pret Augstâ Weesa eeraschanos mineto semju robeschâs, tâ nu, protams, ari darijuschi Italijas sozialisti, kuri, kâ sinams, blakus Spanijas sozialisteem, ir tee wiskarstgalwigakee un jau maz ween atschkiras no pilnigi meschonigajeem anarchisteem.

Tatschu schee sozialisti nepeeklahjigee un augstakâ mehrâ peedausigee ussaukumi atduras uz stingrako pretestibu paschâ Italijâ, kâ tas redsams no sekoschâm sinam:

Româ, 18. (5.) okt. Wisas awises, neisnemot ari opozizijas lapas, protestê wisstingrakâ kahrtâ pret sozialistu partijas ussaukumu, atteezibâ uz Wina Majestates Kreewijas Keisara apmeklejumu. Awise „Tribuna“ ussaukumu atrod taisni smeekligu. Konstituzionalistu opozizijas organs „Ciornale d' Italia“ isskaidro, ka sozialistu ideja esot pretineeki pat pee galejo kreisa wahoneem. Ussaukuma islaischana esot nazionala nihilisma un politisko nejehgu darbs. Schink gadijumâ demokratiskas saweenibas un grupas ir weenis prahtis ar milsigâ wairuma atklahtâm domam. Opozizijas awise „Vita“ usskata Keisara Majestates labos darbus, to skaitâ ari walsts domes eestahdes bahwinaschanu tautai, meera konferenzes sasaukschanu un atsihmê, ka Kreewijas Waldneeka atbraukschana esot usmanibas israhdischana pret Italiju un droscha meera garantija.

Republikanu partijas organâ „Raggione“ un opozizionelâ „Mossagero“ republikaniskais deputats Barsilai nosmahdê sozialistu rihzibu un atsihmê Keisara Majestates nopelnus. Beidsot winsch dod padomu sozialisteem nedsihtees pehz sawa nodoma, ja wini negrib sozialisma wehsturê pataisit kohdu lapu pawisam netihru.

Ministru preekschneeks Stolipins par Kreewijas eekschejo politiku.

Ministru preekschneeks Stolipins nesen peenehmis garakâ sarunâ awises „Wolga“ redaktoru N. Harweju iz Saratowas*). Pehdejais scho sarunu patlaban atstahjis awisê „Now. Wremja“ un tajâ isteiktee ministra usskati par Kreewijas eekschejo politiku bez schaubam pelna wisnopeetnako eewehribu.

Ministru preekschneeks domâ nowehrojis, ka schobrihd wisâ semê waldot spirgts gars un ka wisur kerotees pee raschena, zeribas pilna darba. — Tas it sewischki gaischi parahdotees semes reformas nokahrtoschanai. (Te eet runa par Eeksch-Kreewijas semes reformu, pehz kuras katram Kreewu semneekam atkauts isstahtees iz pagasta semes kopibas un pahrwehrst sawu daku pee kopsemes par sawu priwat-ihpaschumu, kâ tas peemehram jau sen ir muhsu dsimtenê, Baltijâ.) Wisur tagad zelotees masi semes ihpaschneeki, kuri paschapsinigi un droschi raugotees nahkotnê. Tagad Kreewu semturim esot radees isskats, pazeltees uz augschu. Tagad katrs pats paleekot par sawas laimes kaleju. Winsch, Stolipins, agrak esot bijis amatôs Kreewijas reetruma apgabalôs, un tur pahrleezinajees, zik pahraks esot semneeku semes priwatihpaschneeks par kopsemes dalibneeku. Nu jau septini miljoni desetinu esot pahrgahjuschi tahdu masu Kreewu semes ihpaschneeku rokâs. Ruhpes, ka peetruhkschot semes mehrneeku preeksch agrarreformas zaurweschanas, waj ka schee mehrneeki neispildischot apsinigi sawus usdewumus, israhdijuschâs par nepamatotâm. Tâ tad esot isskats, ka ar katru gadu leelakâ mehrâ pa wisu Kreewiju isplatischotees masee un widejee grunts ihpaschneeki. Laikam leelâs muischas zaur semes gabalu pahrdoschanu drukstu masinaschotees un ap windm grupeschotees wideji un masi semes ihpaschneeki.

Runadams par weetejâs waldibas reformu, Stolipins teizis, ka Waldibas projekts, dibinat administratiwu aprinka preekschneeka amata (lihdsgu Prusijas landratam) esot atradis daudz aprindâs pretestibu. To eeraugot par nodomu, stumt tagadejo muischneeku aprinka preekschneeku pee malas. Stolipins gan isteizees koti atsinigi par muischneeku preekschneeku nopelneem un darbibu, bet administrazijas interefes prasot minetâ no Waldibas zelamâ aprinka preekschneeka amatu. Tagad walsts wara aprinkî esot saskaldita daudz dakâs: weenam polizija, otram zits usdewums. Tâ ka gubernatorâ esot saweenota walsts wara preeksch gubernas, tapat lihdsigs amats esot wajadsigs preeksch aprinka. Tahdas zeetas walsts waras truhkums aprinkî gaischi bijis redsams pehdejôs nemeeru gadôs. Ar sawu tagadejo projektu Waldiba darot tik pehz zitu walstu parauga, kur nodibinata laba kahrtiba administrazijâ.

Par gaidamo semstes reformu Stolipins isteizees sekoschi. Jaunajâ semstê newaldischot kahrtu prinzips; bet gan semes ihpaschneekeem tur tiksot peeschkirts swars. Semes ihpaschneeks (— te domats uz muischas ihpaschneeku —) esot leels kulturels spehks walsts nokahrtoschanâ. Kultureleem semes ihpaschneekeem ari turpmak esot jabuht par gaischu lampu, kas pa wisu apkahrtni isplata atdsihwinoschu gaismu.

Beidsot Stolipins isteizees ari par walsts finansem. Warot tihri brihnetees, ka walsts eenahkumi triju gadu laikâ warejuschi pilnigi atpuhstees no zeestâ katrizinajuma. Tagad eenahkumi esot leelaki, nekâ pehz budscheta gaidijuschi, un tik eenahkumi no dsehreenu monopola masinajuschees. Pehdejais neesot nekahda nelaime. Un pee tam wehl nebuht neesot ismantota schi gada ahrkahrtigi labâ rascha.

Beigdams sawu sarunu Stolipins teizis, ka Waldiba tagad nostiprinot walsts apakschas. Kad walsts saknes buhschot weselas un stipras, tad Kreewijas wahrdi pawisam zitadi atskaneschot Eiropâ un wisâ pasaulê. „Dodeet walstei 20 gadus meera, eekscheja un ahreja, un Juhs wairs nepasihseet tagadejo Kreewiju!“

*) Te japeesihmê, ka Stolipins pirms eezelschanas par ministri bija Saratowas gubernators, zaur ko tad ari isskaidrojama minetâs awises redaktora tuwaka pasihschanâs ar tagadejo ministru preekschneeku.

No ahrsemèm.

Ferrera skandals.

Pasihstamâ Spaneeschu anarchista Ferrera noschauschana uz kara teesas spreeduma pamata sazehluši wisâs sozialistu aprindâs warenu sawilnojumu, kursch eet no semes uz semi. Atklahti „protesta“ gahjeeni, peeprasijumi parlamentôs u. t. t. teek sarihkoti, lai israhditu sawu lihdsjuhtibu noschautam „anarchistam“ un sawu pretestibu pret Spaneeschu waldibas rihzibu, Franzijâ wispirms, tad Italijâ, kur pee schi gadijuma pat ispostitas daschas basnizas, bet ari Wahzijâ, Anglijâ, Belgijâ u. z., kur ween miht leelakâ skaitâ sozialisti un Schihdu „brihwprahtigee“, wisur teek taisiti tahdi „protesti“. Tomehr tee lihds schim, kâ jau nedibinati, isbeiguschees deesgan behdigi, jo wisur tautu leelum leelakâ daka nekahdi newar sajuhsminatees par mahksligi sazelto „lihdsjuhtibu“. Un teescham, kahdu lihdsjuhtibu tad lai pelnitu zilweks, kas wisu sawu muhschu sludinajis postahwoschâs kahrtibas isnihzinaschanu ar wiseem lihdsekleem, ar bumbam un elles maschinam, kurâ mahzibu ispildbitaju breesmu darbeem krituschi par upuri waj neskaitami gluschi newainigi zilweki? — Un ka tahdu breesmoni reisi sasneegusi pelnitâ alga, tadehk lai nu waj wisa pasaule sazeltos kahjâs?!

Paschâ Spanijâ turpretim schi leeta norisinas baudz rah-

makâ gaitâ. Spanijas tautas weetneeku namâ, kas pagahjuschâ nedelâ tika atklahts, republikanu un radikaku frakziju preekschstahwji bija pasteiguschees eesneegt waldibai peeprasijumu par Ferera teesaschanu un noschauschanu. Uz peeprasijumu atbildejis ministru preekschneeks Maura, isteikdamees starp zitu schâ: „Leekas, it kâ ahrsemneeki ar saweem protesta israhdijumeem un demonstrazijam grib mums noleegt teesibu, turet teesu par Barselonas juku zehlejeem un bumpja sarihkotajeem. Spanijas waldiba ir meeriga un tikai nogaiba un noskatas. Teesu aktis Ferera leetâ tiks zeltas preekschâ tautas weetneeku namam. Ikweens, kas Ferera leetâ sarihko kahdas demonstrazijas un musinaschanas, ir tikai winam radneezisks gara elements. Kâ war zitureeneeschi sarihkot pret mums demonstrazijas, nepasihdami ne leetas apstahkkus wispahri, ne ari muhsu taisnibas sajuhtu Ferera prahwa sewischki?" Schahdeem waldibas preekschstahwja wahrdeem mehrenâ jeb waldibas partija israhdijusi skaku peekrischanu, pehz kam sehde tanî beenâ slehgta. — Lihdsigi isteizees ahrleetu ministrs senatâ, atbildedams uz demokrata peeprasijumu schaî paschâ leetâ.

No eekschsemèm.

Okrobristu kongress Maskawâ.

4. oktobrî Maskawâ atklahja oktobristu kongresu, pee kura, kâ jau sinots, peedalas ari Baltijas Wahzu politisko saweenibu delegati. Pehz ihsas apsweizinaschanas runas zentral-komitejas preekschsehdetajs Gutschkows lika preekschâ, nosuhtit Keisara Majestatei padewibas adresi. Preekschlikumu kongresa lozekli apsweiza skaleem urrâ-sauzeeneem, pehz kam nodseedaja: „Deews sargi Keisaru!"

Pee kongresa atklahschanas bija klaht baudî walsts padomes un domes lozekli. Par preekschsehdetaju eewehleja Mikutjinu. Gutschkows, runadams par trescho domi un oktobristu lomu winâ, aisrahdija, ka aktobristeem domê naw majoritates, bet wini ir tikai stipra minoritate, kamdehl allasch bijis japeeweenojas zitâm partijam, te mehrenajeem labeem, te progresisteem. Nahkotnê uz sagaidamâs zeturtâs domes wehleschanam, oktobristeem partijas dewise un rahmji, pehz Gutschkowa domam, japaplaschina, lai domê waretu eewest zeeschaku majoritati. Tahlak Gutschkows isteizees, ka formulu — patwaldiba, monarkija un pareistiziba, oktobristi nekad naw noleeguschi. Wini stahwot par monarkiju ar buelistisku parlamentu, ar stipru ispildu waru Monarcha rokâ, un wina preekschâ atbildigu ministriju; tapat wini stahwot par tautibu, bet tautibu un nazionalismu nesaprotot kâ zitu tautibu apspeeschanu, dahrga wineem esot ari pareistiziba, bet wini domajot, ka pareistizibai newajagot aprobeschot zitu tizibu brihwibu. Atteezibâ uz tautibu un tizibu Gutschkows teiza:

„Lihdsâs baudsâm tahdam dewisem, kuras jaatmet, ir ari tahdas, kuras noderês jaunajâ, gaischajâ Kreewijâ. Atsihstam, ka waldoschai tautibai wajaga buht sinamam preekschrozibam, tatschu weenu pirmteesibas nenosihmê zitu wehrdsibu. Atsihstam waldoscho pareistizibu, bet domajam, ka to atsihstot naw wajadsigs noleegt zitu tizibu pilnigu brihwibu."

* * *

Otrâs beenas sehdi atklahja ar barona Meijendorfa runu par isnehmuma stahwokleem, runatajs apluhkoja no morali skâ un juridiskâ stahwokla. Runatajs peerahdija, ka isnehmuma stahwoklis ir waras atbilde uz waru. Isnehmuma stahwokku nemaz nesajuht ta masa, kura nepeedalas pee terora. Kad beigsees terors, beigsees ari isnehmuma stahwokli. — Anweps nolasija referatu par wispahreju isglihtibu. — Tautas isglihtibai janodibinas uz sabeedribas ustizibu, bez kahdas noteek swaidischands uz weenu otru pusi, gan eksamenu atzelschana, gan eeweschana. Starp zitu runatajs teiza, ka pats bijis par mahzibas apgabala kuratoru un pastahwoschas kahrtibas dehl pats nobarijis baudî posta, bet netiz waj atnesis wismasako labumu. — Kapustins runaja par augstskolas reformu un par sinatnes brihwibas nepeezeeschamibu augstskolâs. — Kowalewskis refereja par wispahrejo isglihtibu. — Gutschkows sinoja par delegazijas eeraschanos no Holmas-Kreewijas, kura wehlas pahrwehrstees par patstahwigu gubernu. Tahlakâ sehdê pahrrunaja par frakzijas darbibu treschâ walsts domê. Delegats Tschistjakows, atsihdams frakzijas nopelnus, tomehr usswehra, ka newar neredset to, ka semê walda nemeers ar treschâs walsts domes un 17. oktobra frakzijas darbibu.

Pehz ilgâm debatem Tschistjakows lika uz balotschanu resoluziju: „Treschais oktobristu kongress issaka dsiku atsinibu parlamenta frakzijai par winas darbibu un issaka wehleschanos, laut wisbrihsakâ laikâ domê tiktu apspreesti likumprojekti par brihwibam un Kreewu pilsona zeenu, kuras pasludinatas 17. oktobra manifestâ un likums par administratiwo teesu." Balsoschanu atlika. Wakara sehde bija seedota nodaku darbeem. Tika nolasiti un apspreesti peezu nodaku referati.

Generala Bekmana atbilde uz generala Dumbadses telegramu.

Awisê „Russkoje Snamja" un pehz tam ari zitôs laikrakstôs parahdijâs gen.-majora Dumbadses telegrama no Jaltas uz Somijas general-gubernatora Bekmana wahrdu atteezibâ uz Kiwinepas teesas prahwu Herzensteina nogalinaschanas leetâ, pee kam Dumbadse issaka generalim Bekmanim sawu nepatikschanu. Awise „Finlandskaja Gaseta" tagad pilnwarota pasinot, ka kawalerijas generalis Bekmans pateesibâ sanemis mineto telegramu 13. (26.) septembrî un, atrasdams tajâ wina beenesta darbibas nepeeklahjigu kritiku, tad pat kopiju no schîs telegramas eesneedsis ministru padomes presidentam wina tahkakai noteikschanai.

Par semstes eeweschanu reetruma gubernâs.

6. oktobrî Peterburgâ ussahkts sehdes weetejâs parwaldibas padome, kurâs pahrspreedis tuwaki jautajumu par semstes paschwaldibas eeweschanu 9 reetruma gubernâs. Padomes sastahws papildinats, aizinot tanî pa weenam Kreewam un pa weenam Polim no katras gubernas. Wehleschanu teesiba pehz waldibas isstrahdatâ projekta dibinas uz kuriju prinzipa. Wisi semes ihpaschneeki un leetotaji — tiklab leelgruntneeki, kâ masgruntneeki — iswehl weetneekus kopigi, bet pate kurija dalas diwâs schkirâs — Kreewu un Poku kurijâs. Weetneeku skaits starp Kreeweem un Poleem teek noteikts samehrâ ar semes plaschumu, zik atrodas katras tautibas leetoschanâ.

Par stahwokli Tahlajôs Austrumôs

„Rusk. Web." raksta: Kina uz laut ko gatawojas: wisa Mandschurija un Amuras krasts, kas bija kahdreis tukschs, tagad beeschi apdsihwots; arween wairak apdsihwo ari Mongoliju. Uz Mandschuriju pahrwed kara spehku no zitâm walsts daļam un pehdejâ laikâ seemeļa Mandschurijâ jau sawilkts pahri par 50,000 saldatu. Armijas reformeschana eet drudschainâ ahtrumâ; eesahktai 1895. g., winai wajaga beigtees 1915. gadâ, kad pastahwiga kahrtiga Kineeschu armija istaisis schaufmigu spehku, 500,000 wihru, ar 100,000 leelu rekrutu skaitu katru gadu. Amuras krasti teek nostiprinati; pagahjuscho seemu braukdams kamanâs pa Amuru, generalis Ulu-Uschuus atsihmeja Amuras dselszeļa wahjâs weetas un norahdija uz Kinas krasta weetas zeetokschneem. Agri waj wehlu Tahlajôs Austrumôs iszelsees zihņa dehl wirskundsibas: Japana neslehpj sawu kohri galigi isstumt Kreewiju no Tahlajeem Austrumeem. Loti eespehjams, ka wina schim noluhkam isleetos Kinu; pehz tam neisbehgama zihņa starp Tahlo Austrumu un diwâm leelâm walstim, zihņa dehl wirskundsibas, un gruhti noteikt, kas schaî zihņâ uswahrês. Kreewijai wajaga to peeminet, wajaga isleetot mohzibu, ko dewa Japana, wajag sewi pahrleezinat, kamehr tas naw par wehlu, ka walsts wareniba un starptautiskais eespaids pilnigi atkarasees no tâm kulturelâm formam un teesibu atteezibam, kurâm wajag zeeschi nostiprinatees paschâ walstî. Japana to sen atsinuse un uswareja muhs. Kina neatlaidigi un negrosami sawas wezu wezâs walsts kahrtibas weetâ eewed konstituzionelo. Bet mehs arweenu wehl mihņajamees uz weenas weetas un nesperam ne soli uz preekschu, projam no ta, kas muhs noweda pee Tsusimas un Mukdenas, kas masinoja muhsu starptautisko nosihmi, it sewischki Kinas azis.

P. Stolipina biografs.

Ministru preekschneekam P. Stolipinam radees biografs jeb dsihwes aprakstitajs, kursch isdewis beesu sehjumu ar daschadeem aprakstteem par P. Stolipina dsihwi un darbibu. Bez pascha dsihwes aprakstta sehjumâ eeweetotas wisas Stolipina runas nesihsinatâ weidâ, daschadas laikrakstu atsaukstmes par P. Stolipinu, labi isdewusês gihmetne u. t. t. Grahmatas nosaukums ir: „Предсѣдатель Совѣта Министровъ Петръ Аркадьевичъ Столыпинъ" un ta maksâ 1 r. 50 k. „Golos Moskwi" issakas, ka schaî grahmatâ esot daudz wehrtiga materiala preeksch nahkoscheem Stolipina dsihwes aprakstitajeem.

Frakziju sastahws walsts domê.

Tuwojotees walsts domes rudens sesijas atklahschanai, galwas pilsehtas laikraksti atkal sahk peegreest wairak wehribas domei un domneekeem, pee tam starp zitu aprehkinadami atsewischko frakziju leelumu. Israhdas, ka ar Peterburgâ, Maskawâ un Odesâ notiluschâm wehleschanam wisu walsts domneeku skaits tagad ir 439, kuri pehz atsewischkâm frakzijam sadalas schâ: oktobristu — 132, mehreno labo — 79, kadetu — 54, labo — 48, progresistu — 40, Kreewu tautibneeku — 20, sozialdemokratu — 16, pee darba grupas peederigu — 14, Poku kolo — 10, bespartejisko mehreno — 9, muhamedanu — 9, Poku-Leischu un Baltkreewu kolo — 7 un bespartejisko kreiso — 1.

Ugunsgrehki.

No Kurskes sino: Baktschitschu sahdschâ, Lgowas aprinkî, nodega 113 semneeku mahjas. Sadega ari wisa mantiba, wehrtibâ ap 30,000.

No Kalugas sino: Nodega Meschkowa-Bogdanowa sahgetawa un sudmalas. Saudejumi 100,000 r.

No Ufas sino: Nowaja-Matiju sahdschâ, Belebejas apr., nodega 78 semneeku mahjas. Sadega ari eewahktâ labiba un wisa zita mantiba. Saudejumi sneedsas uz 71,000 r.

Maskawâ Giwartewska rauga fabrikâ iszehlas ugunsgrehks. Nodega weena no fabrikas galwenâm ehkam un tika sabojats baudî prezes. Saudejumus rehkina uz 100,000 r.

Peterburga. Par generalschtaba preekschneeku generala Mischlajewska weetâ eezelts switas generalmajors Gerngross, paaugstinot winu par generalleitnantu.

— Bijuscham Baltijas generalgubernatoram baronam Meller-Sakomelskim peederot Pjotrokowas gubernâ leela majoratmuischa „Gospodare". Kâ „Birsch. Web." sino, tad winam tagad atkauts scho majoratmuischu pahrdot.

— Kolektora leetâ. Sewischkâ Peterburgas gubernas pilsehtu leetu komisija atzehluse Peterburgas pilsehtas domes nolehmumu, nedot no pilsehtas liheselkus kolektora jeb netihrumu kopkanala buhwei, kuru pawehlejuse isdarit waldiba (eekschleetu ministrija). Tagad nu strihdu starp pilsehtas waldi un waldibu par to, kam jamaksâ par kolektora buhwi, nahksees isschkirt teesu eestahdem.

— Awises „Nowaja Rusj" redaktoru pilsehtas polizijas preekschneeks sodijis ar 1000 rubkeem.

— Jauna papira nauda. Wisaugstaki apstiprinats ministru padomes lehmums, lihdsschinejo papira 5, 10 un 25 rubku gabalu weetâ islaist tahdus ar jauneem sihmejumeem. Jaunee desmitneeki tiks klajâ laisti jau 1. nowembrî.

— Swehrista slepkawiba. 4. oktobrî Fontankas krasta eelâ Nr. 80 kahdâ dsihwoklî atrasts swehristi sakropkots zilweka lihkis. Pee lihka redsami trihs nascha buhreeni kruhtîs, galwa nogreesta no rumpja. Galwa bijuse schaufmigâ kahrtâ sagraisita. Slepkawa skalpejis sawa upura galwas lausu, nogreesis azu plakstinus, degunu un luhpas. Nogalinatâ personiba wehl neissinata. Slepkawa ari nesinams. Dsihwokli, kurâ isdarita slepkawiba, isihrejuse muischneeze Kotowitschs, bet ta isihrejuse to tahlak kahdam peedsihwotajam, pehz winas wahrdeem, jaunam nepasihstamam zilwekam, kursch usdewees par Feodorowu. 2. oktobrî F. eewilzees dsihwoklî un Kotowitschs pahrgahjuse zitur dsihwot, atstahdama sawu kalponi Feodorowa rihzibâ. Schîs beenas wakarâ F. eeradees mahjâs kahda nepasihstama pawadibâ, kursch ari palizis dsihwoklî par nakti. Kalponei F. eedewis 5 rbl., lai ta otrâ rihtâ, ar wilzeenu, kas eet pulkst. 8, botos uz Pawlowsku un tur sanemtu ta leetas. Kalpone ari aisbraukuse, bet nekahdu mantu neatradusе. Atbraukuse wina atradusе dsihwoklî noslehgtu. Kad dsihwoklis uslausts, atrasti aprakstitee apstahlki.

Amatôs eezelti: walsts padomneeks Josefs Maurinsch un Wisaugstakâ galma zeremoniju meistars knass Nikolajs Krapotkins par Jelgawas-Bauskas meerteesu apgabala goda meerteesnescheem; Ottons Klaafens par Sweedru un Donu ahrschtata wizekonsuli Wentspilî; barons Hamilkars von Felkersams par laizigu lozekli ewangeliuma-luteranu generalkonsistorijâ; walsts padomneeks Grawits par studentu kopdsihwes pahrsini pee Terbatas uniwersitates un Widsemes komerzpalatas sewischku usdewumu eerehdnis galma padomneeks Rinks par Ostrolenkas-Makowskas apgabala nodokku inspektoru. Limbaschu notars Jahnis Melbarsdis par notaru Tukumâ.

Wiborga. Rets archeologisks atradums. Wiborgâ, kur buhwê jauno waksali, sem augtchejâs semes kahrtas atrasti labi usglabajuschees zilweku mihtekli no akmenu laikmeta. No Peterburgas un Helsinforsas atsauktee gealogi isskaidroja, ka atrastee dsihwokli peederejuschi kaudim, kas dsihwojuschi 4000 gadus atpakal. Schajôs dsihwoklôs atrasti senlaiku podi ehdeenu wahrischanai, akmenu zirwi un ziti pirmatnejo zilweku rihki, dsihweeku kauli un baudî ziti preekschmeti no sirmâs senatnes. Uz weetejâs administrazijas rihkojumu atraduma weeta eeschogota un organiseta israkschana leelôs apmehrôs sem spezialistu usraudsibas.

Somija. Diwkahrteja paschslepkawiba Imatrâ. 19. septembrî Imatrâ atbrauza kahda Kreewu dama Germanowa no Maskawas ar sawu 10 g. wezu meitinu un apmetâs weesnizâ. Otrâ beenâ winas aisgahja pastaigatees uz uhdens kritumu un wakarâ atkal pahrnahza mahjâs. 21. septembrî winas atkal aisgahja pastaigatees, bet wairs neatgreesâs, kapehz otrâ beenâ sahka winas meklet. Taî paschâ beenâ tad ari atrada Imatras krahzes lejas galâ mahtes lihki un daschas stundas wehlak ari meitinas lihki. Neisdewâs atrast nekahdas wehstules, kas isskaidrotu scho noslehpumaino, breesmigo notikumu. Domâ, ka mahte papreekschu uhdens kritumâ eegruhdusi sawu meitinu un tad metusês winai pakal ari pate. (Retsch)

No Laureem (Pleskawas gub.). Pee schejeenes Latweeschu nometnes peeder wairak neka 200 mahju. Eedsihwotaji pa leelakai daļai Latweeschi ar reteem Igauneem. Starp wineem usejamas wairak tizibu schkiras. Tâ brahku-draudsei ir saws luhgschanas nams Lepkowâ. Swehtdeenu luhgschanas stundâs sanahk maz lauschu, bet daschadu kahrtu swehtkôs naminsch pilns ar klausitajeem. Daschi no zentigakeem schâs draudses lozekleem mirst, bet jauni nenahk winu weetâ. Schai draudsei tadehl naw paredsama nahkotne. Zitadi ir ar baptisteem, kureem sawa luhgtawa Lugôs. Sawas draudses wairoschanai wini ismet wisadus tihklus un ahkus. Swehtdeenâs luhgtawa kaudim pilna, sludina „brahli", „mahsas", dseed kora dseesmas. Reisem atnahk ari „brahli" no Rigas — Inkis un ziti, kad ihstas swehtku deenas. Sawus literaturas isdewumus, pa galwenai kahrtai Freija apgahdibâ, baptisti isplata kur un kâ waredami, gan par welti, gan par maksu. Draudse pastahwigi aug. Nereti behrni schkiras no sawu Luteranu tehwu tizibas, tâ gimenês sagahdami baudî baudî nemeera un posta. — Luteraneem ir sawa luhgtawa. Pleskawas mahzitajs te atbrauz 15 reises pa gadu. Leelakâs swehtku deenâs sludina Deewa wahrdus ari skolotajs. Manams tahds kâ garigas saites truhkums starp sche isklaideteem Latweeschem, kadehl ari tik baudî schaubigo. Naw neweena, kas ruhpetos par gariga satura grahmatu isplatischanu, jo grahmatu tirgotawas te nawa un pat gubernas pilsehtâ — Pleskawâ no Latweeschu grahmatam, sewischki gariga satura, loti maz kas atrodams. Latweeschi te dsihwo deesgan isklaidu, dascham lihdz luhgschanas namam stipri tahli. Naw neweena, kas winu pamahzitu, tizibâ stiprinatu. Teem, kureem lemts buht par „pasaules gaischumu" un „semes sahli", deretu paruhpetees, lai tautas un tizibas beebreem sneegtu wairak peeejamu garigu stiprinajumu, noturot Deewa wahrdus drihz weenâ, drihz otrâ nometnes stuhrî. Schim amatam war noderet tâ pehrminderi, kâ ari ziti, kureem ruhp Deewa wahrda isplatischana. Nepeltos ari pee basnizas eerihkot gariga satura grahmatu noliktawu, kuras pahrwaldischanu waretu usnemtees weetejais skolotajs. M.

Batuma. Lintschu teesa. Pawlowas staniza saiknots lauschu bars nosita 7 zilwekus un ispostija eebrauzamo weetu. Tam par eemesla bijis tas, ka eebrauzamâ weetâ nokautas diwas seeweetes un weena 3 gadus weza meitene, pee kuras eepreekisch pastrahdati meschonigi waras darbi. Weena seeweete bij mozita; winai israuta mehle un sagraisita meesa.

Ufa. 2. oktobra wakarâ finanzministris Kokowzews eerâdâs sche un stazijâ tika sanemts no gubernatora un finanzrefora un birschas preekschstahwjeem.

Litina. Transportejot no Litinas uz Winizu Ksawerskas sahdschâ 7 arestanti, to starpâ 4 katordsneeki, usbruka konwojam, peesawinajâs winu eeroischus, nogalinoja 3 saldatus, eewainoja weenu un paschi aisbehga.

Kijewa. Tschigirinas zeetumâ arestanti pa pastaigaschanâs laiku atbrunoja sawu usraugu. Weens no arestanteem behga, bet pilsehtâ tika noschauts no kahda gorobowoja. Kahds

otrs arestants tika eewainots. Ziteem klahpeesteiguschamees usraugeem zaur schahweeneem isdewàs nemeeru apspeest. Nemeeru wadons pats noschahwàs.

Widseme.

Semkopibas kursi.

R. L. Zentralbeedribas 2 nedeku semkopibas kursus noturàs sekoschàs weetàs:

1) Smiltenê — no 12. lihdſ 24. oktobrim,
2) Rujenê — no 26. okt. lihdſ 7. nowembrim,
3) Wesieenà — no 9. lihdſ 21. nowembrim.

Beedribas, kas wehlotees kursus noturet, teek luhgtas pehz eespehjas drihsumà tos peeteikt R. L. Z. Semkopibas sekzijai, aisrahdot, zik garus (2 waj 3 nedekas) un kurà laikà kursi buhtu sarihkojami. „Balt. Laukſaimn."

Riga. Rigas mahzibas apgabala kurators waj wina weetneeks runajams tekoschà mahzibas gadà pirmdeenam, treschdeenam un peektdeenam no plkst. 2 lihdſ 5 deenà.

— Pagaidu kara teesa Rigà eesahks sawu darbibu no jauna 19. oktobri. Par preekschsehdetaju eezelts generalmajors Bernazkis.

— Koleras apkaroschanai uſ weetejeem dselszeleem sarihkotee wagoni ar ahrstneezibas personalu atgreeschàs jau otpakaļ uſ Rigas-Orlas dselszeļa ahrstneezibas nodaļas pawehli, jo koleras breesmas uſ weetejeem dselszeleem wairs neesot paredsamas.

— Slokas un Asaru juhrmalà kalnini wairak weetàs tagad stahwot balti un sarkani ar mescha semenogam, no kuràm daschus paraugus mums schobeen peenesa redakzijà. Ta gan reta parahdiba oktobra mehnesi! Sawads schis rudenis.

No Skrihwereem. Ap plkst. 2 naktì uſ 1. oktobri ugunsgrehks iszehlàs muischas Dahbolu krogà, kas nobega lihdſ pamatam. Ehka bija apdroschinata par 6400 rbl., bet tàs wehrtiba bijuse 10,000 rbl., tà ka kroga ihpaschneekam landrahtam son Siewersom 3600 rbl. leels saudejums. Ari krodsneekam Seedinsm sadega daschadas mantibas, 160 rbl. naudà un stadalà sirgs 295 rbl. wehrtibà. Winam nekas nebijis apdroschinats, tà ka saudejumi leeli. Par laimi winsch jau bija aiswedis daļu no sawas mantas uſ jauno dsihwes weetu; jo no

(Skatees peelikumà).

Tschetrpadsmitais gads

mahzibas wehstulèm grahmatweschanà, stenografijà, kantordarbôs, korespondenzê, prakt. rehkinaschanà un atminà. Prospektu peesuhta pret 7 kap. pastmarku. Adrese: С.-Петербургъ, В. Островъ № 29 Контора изданій Р. А. Кноке.

R. A. Knoke,

mahz. wehst. isdewejs un kursu waditajs.

Jelgawas Laukſaimn. Beedribas Krahschanas-Aisdosch. Sabeedribas

(Jelgawà, Katolu celà № 44, Telefons 62.)

stahwoklis 30. septembrî 1909. g.

Beedribas droschiba: Sabeedribas kasê atrodoschees droschibas kapitali **219,163** r. **06** k. un **1869** beedru garantija.

Aktiwâ:

Skaidra nauda un wehrtspapiri:		
Kasê nauda	10,748 r. 38 k.	
Nauda uſ tekoscha rehkina (bez ussazischanas isnemama) zitàs krediteestahdês	130,386 „ 37 „	
Wehrtspapiri	24,504 „ 35 „	
Beedru dalas zit. krediteestahdês	6,525 „ — „	172,164 r. 10 k.
Aisdewumi:		
Uſ obligazijam	1,952,961 r. 60 k.	
„ galwoschanu	405,993 „ — „	
„ wehrtspapireem	44,390 „ — „	
„ beedru dakàm	31,160 „ — „	2,434,504 „ 60 „
Tahlaknoguldijumi		216,859 „ 32 „
Kantora konts		11,628 „ 01 „
Inwentars		5,368 „ 65 „
Kantora telpu pahrbuhwes konts		726 „ 43 „
Daschadas zaurejoschas naudas (obligaziju nokahrtoschanai un t. t.)		48,366 „ 60 „
Noguldijumu rentes		16,579 „ 55 „
		2,906,197 r. 26 k.

Pasiwâ:

Sabeedribas kasê atrodoschees droschibas kapitali:		
Beedru dakas	186,900 r. — k.	
Reserwes kapitals	19,391 „ 06 „	
Daschadi ziti kapitali	12,872 „ — „	219,163 r. 06 k.
Diwidende		4,200 „ 50 „
Aisdewumu rentes		120,981 „ 26 „
Schiro à depôt		20,000 „ — „
Noguldijumi:		
Ar ussazischanu	2,442,655 r. 73 k.	
Bez ussazischanas	71,394 „ 12 „	
Uſ angliu augleem	27,802 „ 59 „	2,541,852 „ 44 „
		2,906,197 r. 26 k.

Sabeedriba maksà par noguldijumeem 3—6% gadà, skaitot no noguldischanas deenas, **par schiro noguldijumeem 3%** un nem par **aisnehmumeem 6½—8%** gadà.

Kantors atwehrts darbdeenàs no pulksten **10—2** deenà.

Peeprasijumus pehz aisnehmumeem isspreesch pirmdeenàs un zeturtdeenàs.

Noguldijumus peenem un ismaksà katru darbdeenu.

Noguldijumus war ari pa pastu peesuhtit un tapat sabeebeedriba uſ wehleschanos tos atmaksà un prozentes issuhta. — Pasta adrese: Митава, Ссудо-сберегательное Товарищество Митавскаго Сельско-хозяйственнаго Общества.

Walde: mahju ihpaschneeki agronoms **J. Bissenieks,** agronoms **J. Brasda** un **D. Kahnbergs.**

A. Schmidts,

eerotschu meistars, Rigà,

Marstalu celà № 14, tel. 1204,

peedahwà sawu bagatigo

flinschu krahjumu

par lehtakàm zenàm, kà ari

daschadu sistemu rewolwerus,

kà Brownin u. t. t. un wisadus **medneeku peederumus.**

Jauns! Pi rmà darbniza ar elektrisku spehku. Jauns!

Flintes islabo un uſ laba schahweena teek uswilktas uſ galwoschanu.

Zeen. publikas laipnai eewehribai.

Daschadas restes, parka, wilnas un puswilnas flaneleta, dahmu kostimu un kungu uswalku drehbes, leelu un behrnu gultu segas, sihda lakatus un schalles, wilnas apleekamos lakatus, peedahwà par wisu lehtakam zenam.

Jelgawà Pasta celà № 4.

Lesienes un **Libwbehrses** mescha walde dara sinamu, ka tiks pahrdoti wairakſolischanà

balku un malkas meschs

masakôs gabalôs preeksch nozirschanas **Lesienê 16. oktobri** sch. g., pulkst. 10 no rihta un **Libwbehrsê 20. oktobri** sch. g., pulksten 10 no rihta.

Weikala atwehrschana.

Zeen. Jelgawas un apkahrtnes publikai pagodinos paſinot, ka esmu atwehris **jaunusbuhwetà namà**

Leelajâ celâ № 25,

kareiwu peederumu, modes un welas weikalu.

Wisas prezes arween leelà iswehlê, pee eepirkuma no 3 rub. 10% rab.

Zeru, ka zeen. publika man dahwàs sawu ustizibu, kuru es no sawas puses zentischos uſ wisahtrako un leelako stingribu labi ispildit.

Augstzeenibà **S. Tonne.**

Abon. maksa wisur Kreewijà ar peesuhtischanu 4 r. par gadu.

Parakstischana atklahta 1909—1910. g.
uſ weenreiſ nedelà isnahkuscho
Mahkslas literaturas un dsimtas schurnala

Abonešchanas gads skaitàs no 1. now. lihdſ 1. now., war ar pa dal. maksat.

РОДНОЙ МІРЪ.

Gada laikà abonenti dabuhs:

52 №№ Mahkslas literaturas schurnals. Origineli raksti no scho laiku pasihstameem kreewu rakstneekeem, ar sihmejumeem no kreewu un ahrsemju mahksleneekeem.*)

52 №№ Usjautrinaschana. Schis peeliekums ees katram numuram lihdſ 16 lap. p. (tapat schurnala forma). Humoristigi stahsti ar ilustrazijam no kreewu mahsleneekeem un karikaturu sihmetajeem.

12 gr. Raksstu sakopojums no pasihstamà rakstneeka **„Emila Sola"** pawisam lihdſ 5000 lap. p., glihta druka uſ laba papira.

Ja abonentu kungi wehlàs wisas grahmatas **tuhlin,** tad issuhta uſ pehzmaksu reisà ar prowes numura suhtischanu abonešchanas naudà eeskaitot.

12 sehjumi „Родная Библіотека" raksti no schobaiku rakstneekeem pirmà grahmatà buhs garsch romans par kara dsihwi, kas peeder diwu autoru spalwam: N. N. Breschko-Breschkowskam, un gwardijas palkawneekam N. L. Tscherkasowam. Tas ir pirmais romans, kursch dod tik plaschus apzerejumus par kawalerijas pulka dsihwi, dibinotees uſ peewilzigeem notikumeem. 2 gr. M. Arzibaschewa un K. Baranzewitscha.

3 gr. Pilnigs raksstu krahjums A. W. Kolzowa. Isnahks A. W. Kolzowa 100 gadu jubilejas deenà un tiks „Роднаго міра" abonenteem pee pirmajeem numureem peesuhtitas. Buhs wairak kà 500 lap. p. laba papihra, ar fotografijas usnehmumeem, autografijam, biografijam, eewadu rakstteem un peesihmem. Isdewums aprehkinats preeksch daudſ lasitajeem un atsewischki pehrkot maksàs katris eksemplars 1 rub., bet schahdi buhs katram peeeetami, un saprotams pehz eewadu raksstu peesihmju u. t. t. karaktera.

4 gr. no Daniela Defo, Robinsons Kruhsa Jorkas juhrmalneeka dsihwe un brihnuma peedsihwojumi atstahsiti no wina pascha, pa daudſu tahlu pasaules malu zekojumeem.

16 gr. Biblioteka preeksch katra. — Tani atrodàs daudſ pamahzoschu grahmatu nepeezeeschama katrà mahjà.

1. Pawahru gr. 2. Mahjas ahrsts. 3. Waldibas leetu wehstulneeks. 4. Wahzu walodas paschmahziba. 5. Franzisku walod. paschm. 6. Angliu walodas paschm. 7. Latinu walodas paschm. 8. Behrneem Дѣтскій міръ. 9. Schnitu greesch. paschm. 10. Isstabas puku kopschana. 11. Peenfaimneeziba.

5 gr. Mahju enziklopedija pilniga enziklop. wahrd 5 sehjumi (leela form.)

4 №№ katrai sesonai: Pawasara, wasara, rudens un seema.

Ilustrets schurnals dahmu un behrnu apgehrbeem, weluu. t. t. Jaunakàs modes pehz Parises, Wihnes un Londones paraugeem.

Bez tam wehl wiseem abonenteem peesuhtam besmaksas

skaistu deenas noplehsch. seenas kalendaru.

Adrese: Въ главную контору журнала „Родной міръ" С. Петербургъ Кузнечный пер. 5.

Redaktors **Iwans Petrowitschs Woinowz.**

*) Rakstneeku saraksts, kuri peedalàs pee schurnala, ir nodrukats parauga numurà. 2214

Apstellejeet u. pahrleezinajatees!

Nedsenatees pehz Warschawas reklamam. Sche Rigà juhs wareet uſ weetas dabut un **paschi pahrleezinatees** par **nenoleedsamo prezes ladumu,** sahkot no wislehtakajeem un beidsot ar dahrgakajeem, tikai ahrsemju sabrikateem ar ilggadigu galwoschanu. Pa pastu issuhta uſ pehzmaksu (наложен. платежъ) bez eemaksas pee apstellejuma ne masak kà par 10 rub., pee masakam sumam luhdsu naudu pee apstelleschanas eesuhtit, lai nezelàs leeki pasta isdewumi.

Kabatas pulkst. no 250 k., 350 k., 4,25 k., 6,50 k., 7,80 k., 9 r., 12 r. un dahrg. Seenas pulksteni no 125 k. un dahrg. Sudraba pulksteni 84. pr. no 5 r., 6,50 k., 7,25 k., 8 r., 9,50 k., 11 r. un 12,50 k. Modinatajus no 1,50 k., 2 r., 2,50 k. un dahrg. Mod. ar musiku (latw. ds.) no 4,50 k., 5,25 k. un dahrgaki. Regulatori uswelkami 14 d. reisi 750 k. u. dahrgaki. ½ regulatori 450 k. un dahrg. Seenas regulatori 7,50 k., 8,75 k., 9,50 k., 11 r., 12,50 k., 15 r. Laulajamee gredseni 56 pr. pahris 400 k. un dahrg. Spoguli ar pulksteni un musiku 400 k., 4,75 k., 6 r. un 7,50 k. Lai eepasihstinatu god. publiku ar sawu firmu, tad katrs pulkstena pirzejs **dabon glihtu kehdi par brihwu.** Speziala islaboschanas darbniza par lehtam zenam.

H. Slitzans, Rigà, Awotu celà № 25, Gertrudes celas stuhri. Pulksteni un zitu sudr. un selta leetu darb. un pahrd. **Swehtdeenàs no pulkst. 12—5 atwehrts.**

Tikko sanehmu leelu partisu daschadu pulksteni un pulksteni kehschu, tadehl luhdsu godato publiku ari turpmak mani ar sawu ustizibu apbalwot.

Katris pulkstens ihpaschi noregulets ar galwoschanu uſ 8 gad.

Greeschu godaj. publikas wehribu uſ to, ka mana firma pastahw jau no 1899. g. un apbalwota ar daudſ pateizibas rakstteem un 2 selta medaļam Londonà 1906. un Rostowà pee Donas 1908. g.

Weseliba wisdahrgakà preeksch katra.

Wisâ pasaulê pasihstamà

Harzes melnà tehja

(Dr. Lauers Harzer Gebirgs-Tee).

Kalnôs salasitas sahles. Ismehginatas un eeteiktas no wiseem pasihstamakajeem ahrsteem un atkautas no Medizinas Departamenta pee eekschleetu ministrijas Peterburgà. Tehja iſ Harzes kalneem ir weenigais lihdseklis katram, kas grib buht wesels. Schis dsehreeens, no kura, ja leeko apmehram 2—3 glahses nedekà, pilnigi isdseedê wisadas ligas, kà: meesas issitumus, it ihpaschi uſ gihmja un rokam, hemoroidus, reimatismu, asins sapluhschanu galwà, mahgas slimibas u. t. t., rada apetiti un normalu baribas sagremoschanu. Parahdàs kà labakais lihdseklis pret plauschu eekaisumu, influenzu un kolerinu. Maksà weena wahzelite 1 rub., puswahzelite — 50 kap. Par suhtischanu jamaksà pehz pasta tarifa. Issuhta wisdrihsakà laikà pehz apstellejuma sanemschanas no 1 rubla sahkot uſ pehzmaksu. 2214

Weenigais apgahdatajs preeksch Kreewijas Iosifs Grosmans, Warszawa, Slizkaja, № 33.

Zihna

pret

schuhposchanu

noslehpumainas sahles pret alkoholismu.

Brihnischkigi panahkti resultati pateizotees sahlèm „АЛКОЛА". „Алкола" ne tik ween isnihzina dsihschanos pehz spiritioseem dsehreem, bet nowed

pat uſ atreebschanos no wihna smakas.

Sahles „Алкола" **isglahba tuhkstoschas dsimtas** no kauna un posta. Winas pahrwehrta wiskarstakos dsehrajus par sahtigeem, darbaspehjigeem un leetderigeem laudim. Pehz „АЛКОЛА" leetoschanas slimee juhtàs sewi atsaunotus. Teek pahrdotas apteekàs zaur ahrstu parakstitàm rezeptèm.

Kad slimee winas negrib isleetot paschi,

war eedot „Алколу" paslepus.

„АЛКОЛА" ir bez kaut kahdas garschas, krahsas un smakas, tamdehl winu war eebert tehjà, supà un zità dsehreenà. Slimais wehlak pats brihnesees par sawu nesinamo isglahbschanos.

Grahmata par welti eeksch kuras Jahs atradiseet leezibas par sahlèm „АЛКОЛА" un par brihnischkigeem panahkumeem, kuri sasneegti pateizotees schàm brihnischkigajàm sahlèm. — Pagehreet grahmatu schodeen pat. Usraksteet pareisi, salasami sawu adresi.

Adrese:

С.-Петербургъ, Гигіеническій Универсумъ, Отд. № (50) Алкола, Екатерининскій кан., д. № 12.

Nepeezeeschama paschpalihdsiba!

Preeksch peeaugusscheem un jauneem, preeksch kahsejoschcheem, asins-truhzigeem, wiseem kas zeesch ar apetites truhkumu, ar sarnu katari, mahgu un ar astmu ir

„kefira pulwers humana",

kursch atkauts pahrdoschanai no Warschawas ahrstneezibas waldes. — No weenas wahzelites pulwera isnahk 200 pudeles dabiska, higienifka, garschiga kefira. Puhles naw nekahdas. Pulweri eeber pudelê ar weenkahrschu peenu un peens pahrwehrschàs par kefiru. Pahrsteidsoschi lehti, tadehl ka uſ weenu pudeli kefira kopà ar peenu iseet ne wairak par 5 kap. Pulwers nekad nemaitajàs, kefiru war leetot kad tik patihk un kur tik patihk: mahjàs, wasarnizà, dseedinaschanas eestahdê un pat ari zokojot. Slimnizam, kara hospitaleem, eestahdem, pansioneem, sanatorijam u. t. t. eeteizam **„kefiru pulweri humana",** kà derigu lihdsekli lehti un parozigi barot ar kefiru pansionarus un slimneekus.

Maksà 3 rub. Sanemot wehl 50 kap. preeksch suhtischanas, issuhtam 1 wahzeliti kefira pulwera lihdſ ar pamahzibu kà leetot; kreewu, polu un wahzu walodàs.

Apstellejumus un naudu adresejeet: Товарищество „Здравіе" Варшава, Новоѣйская ул. № 24.

Peesihme: Kad Jums peedahwà **„kefiru tafelês", „kefira pulwera humana"** weetà — nenemeet, bet pagehreet **kefiru, pulweri, humana".**

Wislabako

sweestapapiri,

kursch uhdeni neismirkst,

Waselinu,

labako smehri preeksch ahdu leetam,

Wilnas, kokwilnas un **linu**

krahsas.

J. Eckerts,

Jelgawà, Katolu celà № 13.

Naudas skapji,

uguns un sagku droschi, wisjaunakàs konstrukzijas, ar tehrauda brunàm, godalgoti ar wairakàm godalgàm, kà ari **dselsâ dahrsa galdi** un **krehsli** dabujami par mehrenam zenam naudas skapju fabrikà **P. Ballod, Rigà,** Klosteru celà № 17, pee Jehkaba basnizas. Telefons № 2938.

Zeen. publikai pagodinos pasinot, ka weikala paleelinaschanas dehl esmu sawu

klaweeru fabriku

pahrweetojis no Dsirnawu eelas № 100

uf Marijas eelu Nr. 22.

Peedahwaju ari turpmak glihti pagatawotus

stiprus pianinos

par mehrenàm zenàm daschadàs krahsàs. Peenemu ari pastellejumus uf daschadu instrumentu islaboschanu.

Augstzeenibà **K. Klawinsch.**

!!! Slimneeku eewehribai !!!

Eewehrojot, ka tirdsneezibà parahdijuschees wefelibai kaitigi Spermina pakaldarinajumi, ko peedahwà sem daschadeem nosaukumeem, nepeezeeschami jagreesch wehriba uf nosaukumu

SPERMIN-POEHL
PROF. Dr
SPERMINUM-POEHL
1901.

un japrasa tas **profesora Dr. Poehla un dehlu** Peterburgas organo terapeitisku institutu **original eepakajumôs.**

Wifs leelais skaits siniksu raksu kreewu un ahrsemju literaturà un ahrstu un sinibas wihru nowehrojumi par spermina labo eespaidu pee **neirastenijas, dsimuma nespehzibas, wezuma wahjibas, histerijas, neiralgijas, masasinibas, dilona, sisilisa, sekam no ahrsteschanas ar dsihwsudrabu, reimatisma, sirdskaitem** (treknuma, skleroses, pukšteschanas, krampjeem, miokarditis), **arteriju, skleroses, alkoholisma, mugurkaula dilona, paralises, wahjuma no mantotam slimibam, pahrpuhleschanos** u. t. t.

sihmejàs tikai uf prof. Dr. Poehla sperminu.

Spermin Poehl dabujams wisôs apteekôs un leelakàs apteeku pretschu pahrdotawàs: 1) Pileenôs (Essentia Spermini-Poehl) 1 but. 3 r.; 2) ampulês pr. eesprizeschanas apaksch ahdu (Sperminum-Poehl pro injectione) 1 wahzelite 4 reisem 3 rbl.; 3) klismeem (Sperminum-Poehl pro clysm.) 1 wahzel. 4 reisem 3 rbl.

Issuhtam bes maksas grahmatu **„Spermin-Poehla dseedinaschanas spehks"** (182 lap. p.) saturoschu kreewu un ahrsemju ahrstu nowehrojumus, tapat: **„Organo terapeitiskais krahjums"** (otrs isdewums) ar aizrahdijumeem uf ziteem Dr. Poehla organo preparateem. — Ahrstu kungeem uf wehleschanos ihpascha siniska literatura.

Profesora Doktera Poehla un dehlu
organo terapeitiskais institums, kimiska laboratorija un apteekis
С.-ПЕТЕРБУРГЪ, Вас. остр. 7 лин. № 18—130.
Augstakas balwas (Grand prix) wisàs pasaules isstahdês un labakàs atsauksmes no medizinisklàm autoritatèm. 107892

Dr. Levitas, Jelgawà, Ejera eelà 1, prakt. un seeweeschu ahrsts, ari palihdsetajs pee dsemd.
Runajams no 9—11 un no 4—6.

Rakstneeku Sabeedribas isdewums.

Atklahta paraksischanàs uf sabeedrisku, politisku, literarisku illustretu familijas schurnalu

Abonesch. maksa par gadu 1 r. 50 k. **СВѢТЪ и ТѢНИ** 12 schurnala №№ 12 grahm. kà peelik.

Pee schurnala peedalas sekoschi raksineeki dsejneeki un mahkslineeki,

Leonids Andrejews, A. J. Kuprins, M. Arzibaschews, W. G. Awsejenko, G. T. Sewerzew-Poliklows, N. N. Breschko-Breschkowskis, N. L. Antropows, W. Swetlows, N. O. Pruschanskis, A. E. Sarin, A. P. Kamenskis, J. N. Potapenko, A. Korinerskis, J. L. Schtscheglows, Leontjews, G. Baranzewitschs, A. A. Ismailows, M. Jasinskis, W. A. Bondi, A. N. Budischtschews, J. E. Repins, Arkadijs, Awertschenko, K. Fosanows.

Schurnala „Свѣтъ и Тѣни" redakzija stahda sew par galweno mehrki, mahksligôs wahrdôs un sihmejumôs, ar spalwu un sihmuli atspogulot wisas tàs dsihwes parahdibas, kas muhsu laiku zilweku aiskustina. Neka weza, neka patapinata, wisu jaunu, wisu originalu — ta ir redakzijas dewise. Schurnala „Свѣтъ и Тѣни" redakzija pilnigi atsihdama ka pee muhsu laiku politiskas un ekonomiskas dsihwes raibuma muhsu deenu lasitajs newar pahrtikt no tihras dsejneezibas jaukumeem un stingri mahksligeem raschojumeem nolehma saweem lasitajeem bes 12 schurnala №№ wehl pasneegt 12 peelikumu sehjumos mehnescha pahrskatus par wisu pasaules dsihwi winas galwenàs parahdibàs. Schim noluhkam schurnala „Свѣтъ и Тѣни" redakzija isdos 12 ihpaschus sehjumus no kureem katrs satures sekoschus isdewumus:

1. Жизнь вселенной.
Schee isdewumi eepasihstina muhsu lasitajus ar lihdsschim presê masistirsato keisaru un kehninu dsimtu dsihwi, ar wisu pasaules daku milliarderu un aristokratu parascham un ihpaschibam, ar wisu leelpilsehtu noslehpumeem, kurôs pukst pasaules dsihwes sulss.

2. Царство дипломатовъ.
Schee isdewumi eewada muhsu lasitajus muhsu laiku diplomatu noslehgtas un atschkirtas dsihwes intimôs skkumôs un reisê atwer teem aisgrahboschus skatus starptautiskàs satikshmês, no kuru wirseena atkarajàs tautu liktens un laime.

3. Церковь и вѣра.
Sirdsapsinas brihwiba, tizibas brihwiba, gaidama draudses nokahrtoschana pehz kristigeem pirmlaiku paraugeem, preekschà stahwoscha basnizas sapulze — luhk tee ir jautajumi, kas ikdeenas neatlaidigi un spehzigi darbina waldibu, sabeedribu, pareisneeku basnizas zeenitajus un muhsu garigos ganus. Scho degosche Kreewijas dsihwes jautajumu apgaismoschana un pamatiga apspreeschana istaisa isdewumu „Церковь и жизнь" saturu.

4. Право и правда.
Schee isdewumi buhs nowehleti pahrskatam par wiseem likumdoschanas sokeem jaunajà un atjaunojamà Kreewijà par winu saskanu un tautas ilgoschanos un zeribam, pahrskatam par muhsu likumdoschanas eestahschu darbibu, teesu attihstibas panahkumeem un preeksch muhsu azim dsimstoscham teesu reformam.

5. Фабрика и деревня.
Schee isdewumi pahrrunà muhsu lauksaimneezibas un fabriku ruhpneezibas stahwokli un apgaismo winu nepeezeeschamakas wajadsibas. Mijonu Kreewijas semneeku prasijumi un Kreewijas strahdneeku wajadsibas atrod schinis isdewumôs plaschu apgaismoschanu.

6. Дѣла торговыя.
Labi eekahrtota plascha tirdsneeziba ir wisas walsts bagatibas, spehka un usplaukschanas pamats. Wisu wainu isskaidroschanai un apgaismoschanai, kas kawê Kreewijas tirdsneezibas attihstischanos, buhs nowehleti schee no mums paspeegtee isdewumi.

7. Служба обществу.
Preekschà stahwoschas, wisas weetejas paschwaldibas reformas, eesahkot no masas lauku saimneezibas no sahdschu un pagastu reformam lihds wisas semes poschwaldibas reformai un wisu leelako Kreewijas pilsehtu paschwaldibas reformai, padara wisus uf weetejo paschwaldibu atteezoschos jautajumus par tik fareschgiteem, bet wehleschanas likumu paplaschinaschana un plaschakà Kreewijas pilsonu aprindu nodarbinaschana weetejê paschwaldibà rada itin dabigi slahpes wisu jauno par weetejo paschwaldibu sinat. Schim usdewumam kalpos isdewumi „Служба обществу".

8. Свѣтъ и тьма.
Schee isdewumi nowehleti jautajumeem par tautas isglihtibu. Gaidama Kreewijas skolas atjaunoschana wisàs winu schkiràs un wispahrigas skolumahzibas eewesschana buhs wineem ne tik ween bagats materials bet modinas ari wispahrigu intresi.

9. Вопросы обороны.
Leela Kreewijas armija asins no kreewu tautas asinim un kauls no winas kaula newar atstaht bes dsikàs intereses katru sirdi kurai Kreewijas intreses dahrgas. Muhsu isdewumi tapehz ari buhs nowehleti waldibas apbrunoschanai muhsu armijas un flotes prasijumeem un wajadsibam.

10. Русскіе финансы.
Newar buht saw dsimtenes pilsonis un neka nesinat par winas naudas stahwokli. No scha stahwokla muhsu isdewumi popularu pahrskatu wirknê eepasihstinas lasitajus ar Kreewijas finanzielo stahwokli.

11. Спортъ и спортсмены.
Muhsu deenas sports naw ne ispreeza ne spehle. Gimnastiskas beedribas (sokoli, wingroschanas beedribas) stahwedami apaksch waldibas gahdibas un wairodami tautas spehku strahda leelu darbu. Gaisakugneezibas jautajumi ar katru deenu dabu leelaku nosihmi pasaulê. Scheem katra weida, weseliga sporta jautajumeem ari buhs nowehleti muhsu isdewumi.

12. Кривое зеркало.
Wisi fareschgitee notikumi wisas personas kas usstahpj dsihwes juhras augstumos atradis sawu apgaismoschanu muhsu isdewumâ, „кривое зеркало" (lihkais speegelis) kas atspogulos katru gaischumu un masako ehnu. Muhsu lihka speegela attehlojumi sazels muhsu lasitajos ne masus smeeklus, bet weseligus, jautrus smeeklus.

Gribedama schurnala „Свѣтъ и Тѣни" abonentu aprindas jo zeeti saistit redakzija pehz ahrsemju wezaku un wairak peedsihwojuschu beedru paraugа katrâ № eeweetos literarisskus sazenschanas usdewumus waj jautajumus par karu pareiso atrisinaschanu redakzija negaiditâ pahrsteiguma weidâ peesuhtis ka wehrtigas balwas dahrgakôs labako dsimtenes klasiku isdewumus. Ta par p. par schurnala „Свѣтъ и Тѣни" № 1 eeweetota usdewuma pareiso ispildischanu issuhtis A. S. Puschkina rakstus A. S. Suworina isdewumâ, zena 15 rub., par № 2 eeweetota isdewuma atrisinaschanu L. N. Tolstaja „Война и Миръ" retâ isdewumâ, zena 16 rub. Sihks aprakstis wisam balwam par pareisu usdewumu un jautajumu atrisinaschanu buhs nodrukats schurnala „Свѣтъ и Тѣни" № 1. Wisu isdewumu pareist ispildojoschu abonentu uswahrdi tiks schurnala „Свѣтъ и Тѣни" № 1 nodrukati atklahtibas eewehribai.

Abonescha nas maksa par gadu ar wiseem peelikumeem **1 r. 50 k.** Pirmais schurnala „Свѣтъ и Тѣни" № isnahks 1. nowembrî 1909. — Abonescha nu peenem schurnala galwenà kantorî С. Петербургъ, Ямская ул. 2. 2214

Redaktors **N. N. Breschko-Breschkowskis.**

Ed. Zehder's — Rigâ.

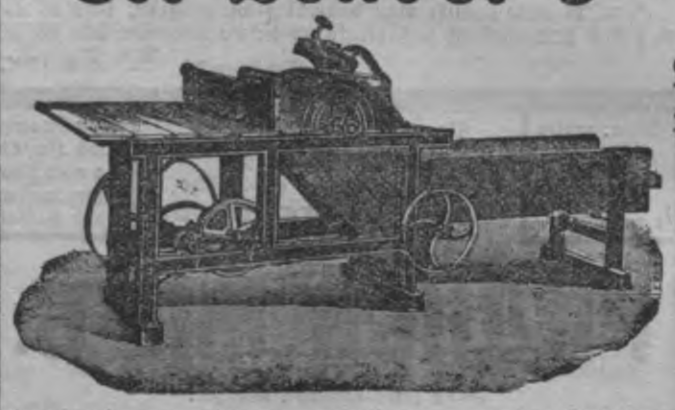

Laukfaimneezibas maschinu un semkopibas rihku lehgeris
Karla eelâ Nr. 11
(pretim Tukuma-Jelgawas dselszeka stanzijai)
eewehlê

kulamàs maschinas ar **rokas** un **gehpela dsenamo,** preeksch 2, 4, 6 un wairak sirgeem ar pee tàm peederigo **gehpeli.** — Wisas maschinas no **jaunakàs** un **labakàs konstrukzijas** un is **ismekleta labakà materiala.**

Wifs sem galwoschanas.

Tahlak: **wisadu sortu arkli, sehklas aparaji, ezeschas, sehj-maschinas, seena grahbekli, labibas wehtijamàs maschinas, ekseln maschinas, peena separatorus, planjamàs maschinas** u. t. t.

Lokomobiles un twaika kulmaschinas, jaunakàs konstrukzijas,
is **Anglu** fabrikas **Richard Garret & Sons** no 3, 4, 5, 6, 8 un 10 sirgu spehka.

Wehstuli adrese: Ed. Zehder — Rigâ.

Jelgawas slepenpolizeja

ar scho usaizina tàs personas, kuràm pehdejà laikà isdarita sahdsiba, nekawejoschi eerastees minetàs slepenpolizejas kanzlejà, lai ussihmetu no saglèem atstahtas un Jelgawà atrastas sekoschas drehbes:
1) Trihs kahrtas paschisgatawotas wihreeschu drehbes.
2) Diwi pahmu seemas mehtelus.
3) Weenu aitahdas kaschoku.
4) Diwi leelus paschisgatawotus lakatus.
5) Peezi paschisgatawotus dekus.
6) Diwi maisus.

Reisâ ar scho teek aisrahdits, ka 14 deenu laikà, no pirmàs isfludinaschanas deenas, personas, kuram augschminetàs drehbes pederetu, nepeemeldesees, ejb winas netiks ussihmetas, tàs tiks wairakfolischanà pahrdotas.

Jelgawà, 7. oktobrî 1909. g.
Slepenpolizejas nodaksas preekschneeks: **F. Bernewitz.**

Ja Juhsu mahga

slikti sagremo, kad Juhs slimojeet ar kataru, **drudsi**, hemorideem, wehdera usputhschanu, wemschanu, un Juhsu organisms issihzis, besspehzigs, un Juhs no tam saguruschi, sanihkuschi, **peeprasseet manu grahmatu „ОЗОНЪ", kà dabisku mahgas isweselotaju.** Es ilgi strahdaju pee scha jautajeena un peedahwaju sawas puhles zeetuscheem par **welti** dehl eepasihschanàs. Mana grahmata Jums isskaidros Juhsu zeeschanu wainu un peerahdis, kà no tahdàm iswairitees. Winâ eeweetoti ar daudz jautajeeni

par lihdsekleem zihnâ pret koleru.

Pasinojeet man ar wakeju wehstuli sawu pareiso adresi un es wisdrihsakà laikà issuhtischu Jums grahmatu. **Dr. med. Antons Meijers** (Д-ръ мед. Антонъ Мейеръ), химич. лаборат. СПБ., Екатерининскій кан., д. 29-8 прот. Госуд. Банка.

Mihlejoschai mahtei!

wajaga leetot tikai pulweri

„Radikal",

tas ir labakais un nepahrspehjams lihdseklis pret ahdas isitumeem, roku, kahju un zitu meesas daku swihschanu. Tur, kur wisi lihdsekli israhdijuschees par nederigeem, „Radikals dewa sposchus panahkumus. Lihdseklis „Radikals" pilni nekaitigs un atlauts no **Peterburgas** galma ahrstneezibas waldes. Wisas personas slimojuschas ar swihschanu un ahdas issitumeem, atrod „Radikalâ" pilnigu glahbinu no tik nepatikkamam parahdibam. Ceteizam wisam dsemdeschanas eestahdem un wisam slimnizam kà labako un pilnigi droschu lihdsekli. 2214

Kàtra mahte tikai leeto pulweri **„Radikal"**, kursch neput kà talks un likopodijums, ahtri isnihzina issitumus un sarkanus plankumus. Pulwers „Radikals" nesatura ne zinka ne swina dakas jeb wispahrigi wefelibai kaitosch. maisijumus. „Radikalu" pahrdod wisàs apteekàs, apteeku pretschu pahrdotawàs, kà ari issuhta no galwenàs nolikstawas pehz pirmà peeprasijuma.

Wahzelite makfà **50** kap., masak par 2 wahzelitem neissuhta. Adrese: Товарищество хим. препаратовъ С.Петербургъ, Николаевская ул. д. № 22.

M. Brauer's,

Jelgawà, pee Annas wahrteem, eepretim **„Jahna basnizai".**

Kapu peeminekli

kà: **krusti, odeliski, grahmatas, rulli** u. t. t. teek is **wisladakà materialà** pagatawoti.

Lai **monumenti** isnahku glihti kà ari isturigi pret gaisa eespaideem, tee teek slihpeti un poleereti ar jaunlaiku maschinu palihdsibu.

Seltitus, kà ari **neseltitus „tschuguna krustus"** peedahwaju par peenehmigàm zenàm.

Zeen. publikas apstellejumi teek ruhpigi un apsinigi isdariti. — Labakàs atsauksmes. —

„Sudraba medalê un goda diploms" Rigas „Jubilejas isstahdê".

Preeksch bruhtem seewam meitenem few paschai mahsam

peeklahjigam kundsem

puku weetà, ahrsemes wisaugstakà labuma parsims ar **dabigu puku smarschu,**

skaistà sihda kastitê. Pateizotees pilnigam alkohola truhkumam, ispilda pilnigi **mahju puku weetu.**

!! Wisu jaunakais !!

Makfà 1 rubli 75 k. 2 rubli 50 k. un 3 rubli slakons.
Adrese: С. Петербургъ „Гигіена" Невскій пр. № 74.

Mag. J. Hertela
apteek. pretschu pahrdotawa
Jelgawà, Pasta eelà № 13.

peedahwà wisadas laukfaimneezibà, dahrskopibà un mahjfaimneezibà wajadsigas **apteekas prezes.** — **Logu ruhtis** wisadôs leelumôs. — **Eikas** un **wilnas krahsas, seepju sahli** un **klorkalki. Parfimerijas,** eeksch- un ahrsemes patentetas **sahles** un **mineraluhdenus.**

Gumijas prezes.

A. N.

Bogdanowa
tabakas fabrik. noliktawa
Jelgawà, Katoku eelà № 12, eewehlê wislabakàs papirosu tschaulites (bilses) is pascha auto-mech. fabrikas

„Sankt Gotthard,"

starp tàm: koka kastitês par 500 un 250 gab., kà ari **Berlines** 100 gab. ar labu munstiki katrà kastitê un „Zarskija" ar glihtu walsts ehrgli.

Smarschiga tabaka: **Halis** 1/4 ℔ 40 kap., 1/8 ℔ 20 kap. **Maikapara** spezial-tabaka: **Swesda** № 40, № 30 un № 10 nepahrspehjama labuma. Papirosi: wisas wairak peeprasitas sortes par lehtàm zenàm.

NB. Atkalpahrdewejeem wislabakà eepirkschanas weeta.

Papirosus jau no 195 k. 1000 un **zigarus** no 8. r. 1000 sahkot.

Печатать разрѣшается позволяется. — Drukats pee J. F. Steffenhagena un dehla. — Te klaht 3 peelikumi.

1. oktobra winsch atstahja krogu kà koti neeenesigu. Weetejee eedsihwotaji apmeklejuschi krogu koti maf aif tam, ka pa sodu ekspedizijas laiku un wehlak lihdf pat 1907. gadam tajâ bijis sodu ekspedizijas miteklis. Aif scha eemesla ari domà, ka krogam uguns esot peelikta un tapehz ir zeescha ismekleschana eesahkta. „L."

No Belawas. Arween wairak un wairak muhsu sabeedriskâ dsihwê sahk rahditees dsihwibas un darba sihmes. Sewischki par to ir japateizâs muhsu Besmaksas Bibliotekas Beedribai, kura teek wadita no muhsu inteligentakeem un pee tam ari labakeem spehkeem. Tà schowasar schi beedriba nospreeda sarihkot preekschlasijumu wakarus, kurôs tiktu pahrspreesti daschadi derigi jautajumi. Pirmais wakars atstahja deesgan apmeerinoschu eespaidu; jawehlas kaut ari uf preekschu apskatitu jautajumus par daschadâm netiklibâm, kà schuhposchanu, kura te ir laidusi dsiki saknes. F—is

No Ogres (Ehrgku draudsê). Schoruden sche noteek leelakas skolotaju mainas: lihdschinejee — Jansons un Seebergs — uf tautskolu inspektora preekschlikumu bij speesti atstaht sawas tagadejâs weetas. Eemesls tam — nesatiziba un sawstarpejas kilbas dehl teesibam un preekschrozibam, pee kam tika beeschi skoleni nemti palihgâ pee scho priwilegiju iskaroschanas un eeguhschanas, zaur ko zeeta skolas disziplina un skolenu tikumiskâs juhtas, kas sawukahrt newareja palikt neatspogulojees uf wisu pagasta sabeedribu. Par winu pehznahzejeem tika eewehleti kahds Leepinsch ar sawu kundsi, kas beigusi Rigâ Tailowas seeweeschu gimnasiju, tà tad ar augstaku isglihtibu. Jawehlas, kaut jaunajeem pedagogeem jo drihsi laimetos islabot tâs kluhdas un isnihzinat to partejibas garu, kas ree winu preekschgahjejeem bija eeweesuschees un deesgan dsikas saknes laiduschi. (L.)

Kurseme.

Leepaja. Tosmares eseru isrenteja kara ostos inscheneeru walde uf weenu gadu kara ostas buhwju usnehmejam Dogadowam par 1165 r. Uf solischanu bija eeraduschees wairaki schihdi un kahdi 30 swejneeki. Pehdejee babubami sinat, ka slehgtôs kuwerôs solits 1000 r., neweens pee torga nepeebalijâs, jo swejneeki bija pahrleezinati, ka par tik leelu sumu no esera siwis newar ismantot, tadehl ka otrs tuhlstots wismaf iseeschot uf ziteem isdewumeem, kur tad nu patcheem buhschot zelna. „K. A."

— Deenwidus wehtra. Nakti uf sestdeenu pulksten. 2 iszehlâs peepeschi tik stipra deenwidus wehtra, ka uf juhras atrodoschees swejneeki atradâs breesmâs, sewischki tee, kas bija tahku aisbraukuschi juhrô. Ar leelam puhlem weenai dakai swejneekeem isdewâs sawahkt juhrâ ismestâs „uhdas", bet leelai dakai wajadseja tâs atstaht juhrai par laupijumu. Swejneekeem prahwi saudejumi. Diwi swejneeki, kas bija isbraukuschi menzas kapelet, naw atgreesuschees, domajams, ka wini slihkuschi. Wairaki swejneeki isstrantejuschi turwu pee Pahwila ostas, kahdam swejneekam strantejot malâ sasista laiwa. „L. Ap."

— Uf weena no muhsu reidâ stahwoscheem kugeem, kà „W. Lib." dsirdejis, pasuduschi waj nosagti 6000 rbl. kuga naudas. Tuwakas sinas schimbrihscham wehl naw dabutas.

— Rewolweru sahdsiba kara ostâ. „Birsch. Wed." sino, ka nesen atpakal rewidejot juhras arsenalu Leepajas kara ostâ useets, ka truhkst 24 rewolweru. Pee kratischanas israhdijees, ka weens no truhkstoschajeem rewolwereem ir kahdam patlaban deenesta laiku beiguscham matrosim. — Pret matrosi uf sahkta ismekleschana.

No Grobinas. 19. augustâ schogad Grobinâ Schalma namâ neaissegtâ akâ bija eekritis un noslihzis kahds 7 gadus wezs puika. Pret Sch. tika zelta suhdsiba. Sestdeen schi leeta tika skatita zauri Leepajas apgalteesâ, pee kam Schalme tika atsihts par wainigu dehl nolaidibas un tika sodits ar 1 nedeku polizijas arestâ un ar basnizas sodu.

No Wentspils. Wentspils tirdsneezibas ostas darbibo. No ahrsemem Wentspilê peenahkuscho kugu skaits sahkot ar 1902. gadu bijis sekoschs: 1902. g. 342, — 1903. g. 456, — 1904. g. 444, — 1905. g. 509, — 1906. g. 439, — 1907. g. 633, — 1908. g. 621.

— Wentspilî peenahkot pa dselszeku ik deenas 75—100 wagonu ar labibu. „Windausche Ztg." raksta, ka labibas tirdsneeziba schai gadâ Wentspilî iswehrschotees koti dsihwi un tapehz tur strahdajoschu labibas firmu skaits pawairojees. Ari Wentspils birscha iswehlejuse komisiju, kura jau kahdas deenas noturot sehdes un pahrspreeschot par birschas parascham un panehmeeneem labibas tirdsneezibâ.

No Tukuma. 1. okt. plkst. 9 wakarâ iszehlas ugunsgrehks kahdâs masmahjâs, diwas werstes no Tukuma; nodega stallis, kas jau bija pussakritis. Eewehrojams tas, ka saimneeks K. tur sirgu un zitus dsihwneekus istabâ. „T".

No Subates. Scheeenes isglihtibas beedriba sarihko swehtdeen, 11. oktobrî, sawus atklahschanas swehtkus ar swehtku atklahschanas aktu, konzertu un teatri. Uswedis J. Palewitscha 4 zehleenu dramu „Purwâ" un weesigu sadsihwi ar rotaksam. Sahkums nolikts pulksten 4 pehz pusdeenas. G.

No Bramberges. Otrdeen 6. okt. ap pusnakti beidsamam wilzeenam atnahkot uf Jelgawu starp Krimunam un Falzgrahwes stazijam uf dselszeka sleedem atrada sabrauktu kahdu strahdneeku, kas bija pahrgreests widû puschu. Tika apturets wilzeens un ismeklejot israhdijas, ka sabrauktais ir dselszeka strahdneeks, apmehram 50 gadus wezais Balams, kas jau ilgakus gadus kalpojis par dselszeka strahdneeku. Tà ka sabrauktais bijis pasihstams kà sihwà wihkotajs, tad domà, ka tam reibumà pa sleedem ejoscham usskrehjis wirsû pilnà spehkà ejoschais wilzeens. —e—

No Kaldabrunas (Ilukstes apr.). Uf weetejas muischas laukuma tika katru gadu notureti 3 lopu tirgi, uf kureem no plaschas apkohrtnes teek peewests leels daudsums leellopu un aitu, bet nelaime tikai ta, ka lopu „kuptschu" maf. Tà pehdejais tika noturets 21. septembrî. Tirgus laukuma rentetajs wairakkohrt issludinoja, ka eeradischotees wairaki leelpilsehtu kuptschi. bet wiss tas israhdijâs par rentetaja schwindeli, kursch, lai waretu wairak muitas eenemt, bija tahdejadi mahnijis laudis, jo no iskleegtajeem leelpilsehtu uskuptscheem nebija ne wehsts, isnemot kahdu pusduzi Schihdeku. „N. A."

No Jelgawas.

Isstahde — tirgus.

Jelgawas semkopibas beedribas un lauksaimneeku ekonomiskâs sabeedribas isrihkotâ rudens isstahde (tirgus) bij isbewusees katrâ sinâ jo teizami un kupli. Lai gan schi isstahde nebija tik plascha, ka junija isstahde, tomehr winâ wiss bija wairak nokahrtots; wareja redset, ka nekas nebija ar skubu darits. Sehklu, dahrsa saknu un augku bija koti daudf isstahdits no daschadam sugam. Te wareja katrs apskatit, ko Latweeschu semneeks sawâ neleelajâ dahrsâ ir warejis isaudsinat. Tas ir peerahdijums, ka Latweets puhlâs ar wisleelalo energiju, lai tik winsch waretu tikt uf preekschu, lai waretu drihsi weenam otram palikt par preekschsihmigu semkopi un dahrskopi. Par wisu to it sewischki jauki leezinoja bagatigee ahbolu un bumbeeru isstahdijumi, kuri gan ikkatram tamlihdsigam isrihkojumam wareja buht par rotu un paraugu. — Pa isstahdes laiku sarihkotee konzerti un teatra uswedums isdewâs, wispahr nemot, ari jo teizami un bija pilnam zeenigi, ka tee tik labi bij apmekleti.

Zerams, ka katrs weens puhlesees un raudsis uf nahkoscham isstahdem ar saweem lauku, saknu un augku dahrsu raschojumeem rahdit, zik daudf ir eespehjams darit kulturelâ sinâ, ja netaupa puhles.

— Turpmak pasneegsim saraksstu par peespreestajam godalgam, kahdas kursch ispelnijees, kà ari nahkamâ semkopibas un saimneezibas peelikumâ plaschaku apzerejumu par wisu scho skaisto isrihkojumu, par kuru zentigajâm rihkotajam beedribam peenahkas pateesa un sirsniga atsiniba.

Weetu mainas. Jelgawas slepenpolizijas nodalas usraugs Lapensons aiseet uf Ostrowa par zeetuma usraugu, kamehr tu-

10 gab. 6 kap.
un
labums
cemihloteem papirosseem.
Famos
:paleek neeewehrojot akzises paaugstinajumu nepahrgrosita.
Ottomana fabrikas Sw. Peterburgâ.
Labakà eepirkschanas weeta atkalpahrdewejeem.
Sch. Engelsona magasinâ,
Jelgawâ, Pils eelâ 10.

Keisara Majestates zelojums uf Italiju.

Jachta „Standart" kreiseru „Kagul" un „Pamjat Merkuriju" un minu laiwas „Leitenant Schestakow" pawadibâ atbrauza Odesâ 7. oktobrî pulksten 9½ no rihta. Keisara Majestati apsweizinaja ar leelgabalu schahweeneem. Pehz tam Keisara Majestate aisbrauza uf krastu galma ministra un swihtas lozekku pawadibâ. Sagaidit Keisara Majestati bij eeraduschees kara spehka wirspawehlneeks Kaulbarss, pilsehtas preekschneeks Tolmatschews, kara pulku preekschneeki un daschadas deputazijas. Keisara Majestate peenehma pilsehtas, universitates, monarchistu, tirgonu, maspilsonu, amatneeku, weztizibneeku, strahdneeku. Schihdu u. z. deputazijas. Daschas deputazijas pasneedsa sahlmaisi, semneeki — swehtbildi, amatneeki — albumu un Schihdi sw. toru. Pehz deputazijas peenemschanas Keisara Majestate aisbrauza uf dselszeka peestahtni. Pulksten 11 wilzeens disgahja no peestahtnes. Keisariskais wilzeens apstahjas Popeluchas stazijâ (Podolijas gubernâ). Keisara Majestate iskahpa no wagona swihtas lozekku pawadibâ. Stazijâ bij eeraduschâs muischneezibas, pilsehtas un semneeku deputazijas, kuras pasneedsa Keisara Majestatei sahlmaisi. Kasatinas stazijâ Keisara Majestate peenehma generalgubernatoru, generaladjutantu Trepowu.

* * *

Warschawâ, 8. oktobrî. Keisariskais brauzeens apstahjâs pee Brestu stazijas. Winu Keisarisko Majestati sagaidija Warschawas generalgubernators, generaladjutants Skalons, Graudnas gubernators Borsnenko ar raportu; Graudnas biskaps Michails Keisara Majestatei pasneedsa swehtbildi. Muischneezibas deputazijai bija gods pasneegt Keisara Majestatei sahli un

Wisaugstakais manifests.

No Deewa schehlastibas

Mehs, Nikolajs Otrais,

wisas Kreewijas Keisars un Patwaldneeks, Polijas Zars, Somijas Leelkness u. t. t., u. t. t., u. t. t., daram wiseem Muhsu ustizameem pawalstneekeem sinamu, ka Trona un Walsts aissardsiba ir Muhsu ustizamo pawalstneeku wispirmais un wisswehtakais peenahkums. Scha peenahkuma noteikschana un wina smaguma weenlihdsiga isdalischana uf wisas walsts eedsihwotajeem ir jautajums, kas sihmejas uf wispahrejâm walsts interesem, un tapehz newar galigi tikt isschkirts weetejâs likumdoschanas zelâ.

Tapehz noteikdami, ka jautajums par kara klausibas ispildischanu no Somu eedsihwotaju puses galigi isschkirams wispahrejas likumdoschanas zelâ, Mehs esam nolehmuschi schinî starplaikâ, kamehr schis lehmums buhs taisits, Somijas Leelknasistes eedsihwotajus nepeespeest pee personigas kara klausibas ispildischanas, bet tâs weetâ Somijas rentejai uslikt par peenahkumu, lihdsigi agrakeem pehz Muhsu 1905. g. 16/29. martâ isdotâ manifesta ispilditeem maksajumeem ari uf preekschu walsts rentejâ isdarit katru gadu maksajumus kara wajadsibam un proti sekoschâ kahrtâ: 1) kara wajadsibam maksajamâs sumas leelums par 1908. un 1909. gadeem teek noteikts uf 10 miljoneem marku gadâ, bet par nahkoscheem gadeem tahdâ apmehrâ, kursch apsihmets no Mums Somijas seimam sem schis deenas datuma eesneegtâ sewischkâ preekschlikumâ; 2) maksajumi par 1908. un 1909. gadu nemami no milizijas fonda eenahkumeem, kuri schinî no luhkâ papildinami no ziwilbudscheta eetaupijumeem; 3) bet tà ka ziwilbudscheta apgruhtinaschana (pehz 1909. gada) zaur maksajumeem kara wajadsibam waretu apgruhtinat pahrejo nepeezeeschamo isdewumu nolihdsinaschanu, tad maksajumi par 1910. un tahkakeem gadeem sedsami no milizijas fonda, kursch papildinams ar lihdsekleem, kurus Somijas seims sihmê Muhsu preekschlikumâ isskaidrotâ kahrtibâ; 4) kara wajadsibu maksajumu termini nosakami pehz atteezigas weenoschanâs starp finansu ministri un Somijas generalgubernatoru, tomehr ne wehlak, kà lihdf katra goda pehdejam zeturkschnam, pee kam 20 miljoni marku par 1908. un 1909, gadeem janomaksâ walsts rentejâ scha gada pehdejâ zeturkstî.

Uf originala ar Keisara Majestates Pascha roku parakstits.

„Nikolajs".

Liwadijâ, 1909. gada 24. septembrî (7. oktobrî).

3) J. Neuberts, Bramberges Potenos, par zenschanos lauksaimneezibâ un lopbaribas beetem.

4) P. Kulbergs, Emburgas Jaun-Pudschâs, par lopbaribas saknaugu kolekziju.

5) K. Redelis, Swehtes Leel-Lihkos, par lopbaribas saknaugu kolekziju.

6) A. Dsenewitzs, Leel-Wirzawas basnizas krogâ, par lopbaribas saknaugu kolekziju.

7) K. Grankows, Krona-Wirzawas Semturos, par lopbaribas saknaugeem un zensibu lauksaimneezibâ.

8) A. Lihzis, Dschuhlstes Rambâs, par lopbaribas saknaugu kolekziju.

9) J. Naudeneeks, Dschuhkstes Rambâs, par lopbaribas saknaugu kolekziju.

10) A. Ose, Krona-Wirzawas Semturos, par lopbaribas saknaugeem un zensibu lauksaimneezibâ.

11) J. Ose, Krona-Wirzawas Semturos, par lopbaribas saknaugeem un zensibu lauksaimneezibâ.

Maso bronsas medali:

1) G. Weichmanis, Jehkabneeku Ahschekos, par rudseem.

2) J. Prahts, Podsunâs, par labibas kolekziju.

3) A. Skujeneeks, Schwitenes Rankos, par labibas kolekziju un lopbaribas beetem.

4) Meesis Mesewskis, Osolu pag. Irbeneekos, par kahleem.

5) A. Martinsons, Bukaischu Mas-Ainaschos, par lopbaribas burkaneem.

6) A. Sihlischkis, Leel-Sesawas Ahbelês, par lopbaribas burkaneem un beetem.

7) J. Rose, Leel-Auzes Slahweeschos par lopbaribas kartupeleem un beetem.

8) J. Zihruls, Greenwaldes Swehdês, par lopbaribas saknaugu kolekziju.

9) J. Kensbergs, Osolu pag. Kapteinos, par lopbaribas saknaugeem.

10) R. Geldners, Dschuhkstes Putninos, par lopbaribas saknaugu kolekziju.

11) A. Riva, Peenawas Dribâs, par lopbaribas kolekziju.

12) J. Rafaelis, Krona-Wirzawas Pigâs, par lopbaribas saknaugu kolekziju.

13) P. Putninsch, Leel-Sesawas Klahwos, par kartupeleem un beetem.

Usslawas raksts:

1) K. Nimrods, Platones Plepjos, par rudseem,

2) J. Graudinsch, Elejas Kibartos, par ahbolina sehklam.

3) J. Dutschkens, Jaun-Swirlaukas Pahrstraut-Walmos, par kweescheem.

Zeen. publikai pagodinos pasinot, ka weikala nolessinaschanas

!!! Slimneeku eewehribai !!!

Eewehrojot, ka tirdsneezibâ parahdijuschees wesselibai kaitiai Spermina pakaldarinajumi, ko peedahwâ sem daschadeem nosaukumeem, ne-

reenes lihdschinejais zeetuma usraugs Lapinsch babon stanowojpristawa weetu. Tâ tad Pleskawas gubernâ schimbrihscham jau wairok Latweeschi eenem daschadus administratiwus amatus: Fr. Marschalks ir Ostrowâ par isprawniku, Karsons Petschorâ tahdâ paschâ weetâ, J. Klawinsch Pleskawâ par pristawu.

Nelaimes notikums. Pirmdeen, 5. oktobrî, no rihta pee jaunâ Latweeschu Beedribas nama Katoku eelâ strahdneekam J. D. strahdajot pee zentralâs apsildischanas eetaises zaur neusmanibu kahds smags dselss preekschmets tik nelaimigi uskrita uz labo kahju un pahrlausa to. Nelaimigo eeweetoja pilsehtas slimnizâ, kur tam sneedsa ahrsta palihdsibu. —l—

Islikts behrns. Pagahjuschâ swehtdeenâ, 4. oktobrî, ap nowakarêm garamgahjeji eeraudsija eelas malâ, Alekfandra bulwarî — tuwu pee zirkus — isliktu apmehram 4 mehneschus wezu behrnu, seeweeschu kahrtas. Behrns tika aisgahdats pilsehtas glahbschanas nodalâ. Wehl tai paschâ wakarâ dselszeka stanzijâ isdewâs apzeetinat kahdu schaubigu, jaunu seeweeti, kas isteiza, ka wina esot no laukeem un sauzotees par A. G. un ka esot atrastâ behrna mahte. Truhzigu apstahkku dehl wina behrnu tur nolikuse, lai tam gaditos schehlsirdigi zilweki, kas to zemtu audsinoschanâ. —e—

Ugunsgrehks. Naktî no pagahjuschâs sestdeenas uz swehtdeenu ap pulksten 1/2 2 sahka degt Skrihweru eelâ № 22 sehtâ atrodoschais schkahnis ar seenu, peederoschs Adamam Dsenim. Jau pagahjuschâs treschdeenas wakarâ minetais schkuhnis bij aisdedsees, bet uguns tika laikâ pamanita un nodsehsta. Schoreis, pateizotees wehlajam laikam, uguns drihsi isplatijâs un pirms ugunsdsehseji peesteidsâs un sahka strahdat, bes minetâ seena schkuhna bedsa jau tai paschâ sehtâ atrodoschais ehrbegis un malkas stallischi, kâ ari tuwejâs kaiminu sehtâs: Alekfandera eelâ № 1 un 3 malkas stallischi, wahgusis un ehrbegis. Pateizotees ugunsdsehseju energiskâm puhlem uguns tahlaku neisplatijâs un pehz daschâm stundam to pawisam apdsehsa, isnemot seena schkuhni, kur pee seena dsehschanas peenahzâs strahdat ar twaika sprizi swehtdeen lihdz pusdeenai. No dsirkstelem aisdedsâs Alekfandera eelâ № 6 nama jumts, ko drihsumâ apdsehsa. Uguns, kâ jadomâ, tihscham peelaista. Polizija apzeetinaja schai leetâ Josifu Ds. nama ihpaschneeka brahli.

Ugunsgrehku sinoja atkal treschdeen, 7. oktobrî, ap pulkst. 1/2 11 wakarâ Skrihwera eelâ № 22. Kâ israhdijâs, tad bija aisdedsees A. Dsena gruntsgabalâ kahdas apdsihwotâs ehkas preekschnams, ko paschi eemihtneeki bija paspehjuschi apdsehst. Kâ dsirdams, tad schink reisê nekahda eewehrojama skahde neesot notikuse. —e—

Basnizas sinas.

Jaun-Leepajas basnizas sinas no 27. septembra lihdz 4. oktobrim. Kristiti: Erna Leonore Sake, Alwine Johanna Kruhmin, Georg Schano Strihkis, Mirdsa Marie Milba Burkart. Ussoukti: Andreis Klas ar Eddi Lepart, Martinsch Meiers ar Lihsi Schneider, Martinsch Krause ar Aanu Dreiman. Miruschi: Ans Rosentals 28 g. w., Martinsch Greiers 19 g. 3 m., Alfreds Dsintarneeks 3 1/2 g., Margeete Pauline Grusden 7 g. 8 m. w.

Dahwanas basnizai par labu sanemtas no K. R. 1 r., no M. B. 50 k.

Deewkalposchana 11. oktobrî pulkst. 9 no rihta.

Mahzitajs **Goldbergs.**

Leepajas Sw. Annas draudses basnizas sinas no 28. septembra lihdz 4. oktobrim 1909. g. Kristiti: Wilis Wernaus, Arnolds Arwids Nems, Woldemars Alekfanders Dunburs, Auguste Mirdsa Sprinz, Woldemars Karlis Pitkewitzs, Adolfs Ernsts Feldmons, Ernsts Wilhelms Richters, Karlis Nikolais Klammers. Ussoukti: Beerants Schimants ar Katrinu Wainowski, Eduards Adolfs Lukewitschs ar Antoniju Mariju Emmu Olgu Starost, Julius Ferdinands Kaulinsch ar Eddu Wihtolin, Jehkabs Laukgals ar Augusti Idu Mariju Schulz, Andrejs Enkuse ar Lihsi Zimmerman, Jehkabs Greiers ar Annu Freiman, Janis Wihtols ar Mariju Alwini Margaretu Siffen, Jukums Gehlings ar Antoniju Eitschin, Janis Starosta ar Annu Spage. Laulati: Janis Dsintarneeks jeb Bandeneeks ar Trihni Wihnod, Karlis Teodors Lodens ar Susannu Emiliju Adamson, Jehkabs Indrikfons ar Susannu Mariju Lihsbeti Inge. Miruschi: Alma Emilija Atte 6 g. 11 m. w., Leonija Juhlija Berg 48 g., Otto Woldemars Gailis 4 d., Lawise Strunge 73 g., Marija Osing 21, Julianna Schukle.

Dahwanas: preeksch basnizas 1 r., preeksch nabageem 3 r. 50 k., preeksch misiones 4 r. 20 k., preeksch dibin. nab. nama 2 r., preeksch palihdsibas lahdes 2 r. 50 k.

Swehtdeen, 11. oktobrî, sch. g., pulkst. 9 no rihta pilniga deewkalposchana ar deewgaldneekeem.

Mahzitajs **J. Parstrauts.**

Wisjaunakâs sinas.

Maskawâ, 6. okt. Oktobristu kongresa preekschsehdetajs no ministru padomes preekschneeka sanehmis schahdu telegramu: „Kungam un Keisaram labpatika trescham Wiskreewijas oktobristu kongresam isteikt Wina Keisariskas Majestates Wisaugstako pateizibu par ustizigas padewibas juhtom un kongresa isteikto zenschanos strahdat dsimtenes labâ, ejot pa Wina Keisariskas Majestates norahdito zeku."

Orenburgâ, 6. oktobrî. Sschelabinskas aprinkî aplaupita Stanowas pagasta walde. Nosisti diwi fargi, nolaupiti 1,236 rubki.

Darmstadtê, 19. (6.) oktobrî. Parsewalo birischable, kursch pazehlâs pulksten 2 un 50 min. Frankfurtê pee Mainas, laimigi nolaidâs sche pulksten 4 deenâ. Ar to brauza Hesenes leelherzogs un Pruhschu prinzis Heinrichs ar sawâm kundsem.

Parisê, 19. (6.) okt. Atklahta ahrkahrteja parlamenta sesija.

Tabrisâ, 19. (6.) oktobrî. Aisgahja uz Tiflisu otrais un pehdejais eschelons, sastahwoschs no 14 strehlneeku bataljona 2 pulkeem un sapeeru nodalas. Generalkonsulata lozekli kara pulkus pawadija lihdz Adschi-Tschai tiltam.

Kalkutâ, 19. (6.) okt. Wisâ Goa-semê un Bengalijas reetrumôs plosijâs wehtra, aprakdama wilnôs twaikonus un laiwas, kas atradâs uz upem. Bojâ gahjuschi daudz weetejee eedsimtee. Pahrtraukta telegrafa satiksme wisâ apgabalâ. Netahku no Kalkutas wehtra nogahsuse no sleedem kahdu preetschu brauzeenu, pee kam kahds Angku maschinists dabujis galu.

Labibas zenas Rigas leeltirdsneezibâ.

	Pahrdew.	Pirzeji.	
		kap. pudâ.	
Kweesch, Sibirijas, 130 mahrz. . .	125	125—126	125
„ Kreewijas	—	—	—
Rudsi, 120 mahrz., weet. wajadsibam .	—	96—97	94—95
Ausas, Kreewijas baltâs	—	—	—
„ weenkahrschâs	—	73—74	72—73
„ labaka preze	—	72—73	71—72
Meeschi, Kreewu. 100 mahrz.	—	80—81	76—77
„ Kursemes 108 mahrz. . . .	—	—	—
„ Widsemes, schahweti . . .	—	—	—
Linsehklas Kreewu, 7 mehrz	—	—	—
„ Widsemes	—	—	167—168
Ekkas rauschi, schejeenes	—	111—112	109—110
„ „ Kreewu	—	108—109	107—108

Linu zenas

turâs apmehram schahdâs robeschâs:

Baltgalwji:	Ristini	—	r. birkawâ.
	Zins-Kroni . . .	44—45	„ „
	Augstee pihk-kroni .	38—39	„ „
	Pihk-kroni . . .	31—32	„ „
	Pihk-brahki . . .	22	„ „
Sakgalwji:	Ristini	45—46	„ „
	Hofs-Dreibandi .	40—41	„ „
	Dreibandi . . .	34—35	„ „
	Brahki	28	„ „
	Widsem. dreibandi	20—22	„ „

Isdew. un redaktors: Latw. Dr. Beedr. tagadejais presidents **Th. Doebner.**

Redaktors: **R. Purinsch** (Purinu Klaws).

Drukats pee J. F. Steffenhagena un dehla Jelgawâ.

scha basnizas sapulze — luhk tee ir jautajumi, kas ikdeenas neatlaidigi un spehzigi darbina waldibu, sabeedribu, pareisneeku basnizas zeenitajus un muhsu garigos ganus. Scho degscho Kreewijas dsihwes jautajumu apgaismoschana un pamatiga apspreeschana istaisa isdewumu „Церковь и жизнь" saturu.

4. Право и правда.

Schee isdewumi buhs nowehleti pahrskatam par wiseem likumdoschanas soleem jaunajâ un atjaunojamâ Kreewijâ par winu saskaru un tautas ilgoschanos un zeribam, pahrskatam par muhsu likumdoschanas eestahschu darbibu, teesu attihstibas panahkumeem un preeksch muhsu azim dsimtoscham teesu reformam.

5. Фабрика и деревня.

Schee isdewumi pahrrunâ muhsu laukstaimneezibas un fabriku ruhpneezibas stahwokli un apgaismo winu nepeezeeschamakas wajadsibas. Mijonu Kreewijas semneeku prasijumi un Kreewijas strahdneeku wajadsibas atrod schinîs isdewumôs plaschu apgaismoschanu.

6. Дѣла торговыя.

Labi eekahrtota plascha tirdsneeziba ir wisas walsts bagatibas, spehka un usplaukschanas pamats. Wisu wainu isskaidroschanai un apgaismoschanai, kas kawê Kreewijas tirdsneezibas attihstischanos, buhs nowehleti schee no mums pasneegtee isdewumi.

7. Служба обществу.

Preekschâ stahwoschas, wisas weetejas paschwaldibas reformas, bagats materials bet modinas ari wispahrigu intresi.

9. Вопросы обороны.

Leela Kreewijas armija asins no kreewu tautas asinim un kauls no winas kaula newar atstaht bes dsiklas interefes katru sirdi kurai Kreewijas intrefes dahrgas. Muhsu isdewumi tapehz ari buhs nowehleti waldibas apbrunoschanai muhsu armijas un flotes prasijumeem un wajadsibam.

10. Русскіе финансы.

Newar buht saw dsimtenes pilsonis un neka nesinat par winas naudas stahwokli. No scha stahwokla muhsu isdewumi popularu pahrskatu wirknê eepasihstinas lasitajus ar Kreewijas finanzielo stahwokli.

11. Спортъ и спортсмены.

Muhsu deenas sports naw ne ispreeza ne spehle. Gimnastiskas beedribas (sokoli, wingroschanas beedribas) stahwedami apaksch waldibas gahdibas un wairodami tautas spehku strahda leelu darbu. Gaisakugneezibas jautajumi ar katru deenu dabu leelaku nosihmi pasaulê. Scheem katra weida, weseliga sporta jautajumeem ari buhs nowehleti muhsu isdewumi.

12. Кривое зеркало.

Wisi sareschgitee notikumi wisas personas kas uskahpj dsihwes juhras augstumos atradis sawu apgaismoschanu muhsu isdewumâ, „кривое зеркало" (lihkais speegelis) kas atspogulos katru gaischumu un masako ehnu. Muhsu lihka speegela attehlojumi sazels muhsu lasitajos ne masus smeekus, bet weseligus, jautrus smeeklus.

Gribedama schurnala „Свѣтъ и Тѣни" abonentu aprindas jo zeeti saistit redakzija pehz ahrsemju wezaku un wairak peedsihwojuschu beedru paranga katrâ № eeweetos literarisskus sazenschanas usdewumus waj jautajumus par karu pareiso atrisinaschanu redakzija negaiditâ pahrsteiguma weidâ peesuhtis ka wehrtigas balwas dahrgakôs labako dsimtenes klasiku isdewumus. Ta par p. par schurnala „Свѣтъ и Тѣни" № 1 eeweetota usdewuma pareiso ispildischanu issuhtis A. S. Puschkina rakstus A. S. Suworina isdewumâ, zena 15 rub., par № 2 eeweetota isdewuma atrisinaschanu L. N. Tolstaja „Война и Миръ" retâ isdewumâ, zena 16 rub. Sihls aprakstis wisam balwam par pareisu usdewumu un jautajumu atrisinaschanu buhs nodrukats schurnala „Свѣтъ и Тѣни" № 1. Wisu isdewumu pareisi ispildojoschu abonentu uswahrdi tiks schurnala „Свѣтъ и Тѣни" № 1 nodrukati atklahtibas eewehribai. Aboneschanas maksa par gadu ar wiseem peelikumeem **1 r. 50 k.** Pirmais schurnala „Свѣтъ и Тѣни" № isnahks 1. nowembrî 1909. — Aboneschanu peenem schurnala galwenâ kantorî

С. Петербургъ, Ямская ул. 2. 2214

Redaktors **N. N. Breschko-Breschkowskis.**

wemschanu, un Juhsu organismu issargâ, [illegible] nihkuschi, **peeprasieet manu grahmatu „ОЗОНЪ", kâ dabifku mahgas iswesetotaju.** Es ilgi strahdaju pee scha jautajeena un peedahwaju sawas puhles zeetuscheem par **welti** dehl eepasihschanâs. Mana grahmata Jums isskaidros Juhsu zeeschanu wainu un peerahdis, kâ no tahdam iswairitees. Winâ eeweetoti ar daudz jautajeeni

par lihdsekleem zihnâ pret koleru.

Pasinojeet man ar wakeju wehstuli sawu pareiso adresi un es wisdrihsakâ laikâ issuhtischu Jums grahmatu. **Dr. med. Antons Meijers** (Д-ръ мед. Антонъ Мейеръ), химич. лаборат. СПБ., Екатерининскій кан., д. 29-8 прот. Госуд. Банка.

M. Brauer's,

Jelgawâ, pee Annas wahrteem, eepretim **„Jahna basnizai".**

Kapu peeminekli

kâ: **krusti, odeliski, grahmatas, rulli** u. t. t. teek is **wisladakâ materiala** sagatawoti.

Lai **monumenti** isnahku glihti kâ ari isturigi pret gaisa eespaideem, tee teek slihpeti un poleereti ar jaunlaiku maschinu palihdsibu.

Seltitus, kâ ari **neseltitus „tschuguna krustus"** peedahwaju par peenehmigâm zenâm.

Zeen. publikas apstellejumi teek ruhpigi un apsinigi isdariti. — Labakâs atsaukshmes. —

„Sudraba medalî un goda diploms" Rigas „Jubilejas isstahdê".

Preeksch bruhtem seewam meitenem

few paschai mahsam

peeklahjigam kundsem

puku weetâ, ahrsemes wisaugstakâ labuma parsims ar

dabigu puku smarschu,

skaistâ sihda kastitê. Pateizotees pilnigam alkohola truhkumam, ispilda pilnigi **mahju puku weetu.**

!! Wisu jaunakais !!

Makfâ 1 rubli 75 k. 2 rubli 50 k. un 3 rubli slakons.

Adrese: С. Петербургъ „Гигіена" Невскій пр. № 74.

Mag. J. Hertela

apteek. preeschu pahrdotawa

Jelgawâ, Pasta eelâ № 13.

peedahwâ wisadas laukstaimneezibâ, dahrskopibâ un mahjsaimneezibâ wajadsigas **apteekas prezes.** — **Logu ruhtis** wisadôs leelumôs. — **Ekkas** un **wilnas krahsas, seepju sahli** un **klorkalki. Parfimerijas,** eeksch- un ahrsemes patentetas **sahles** un **mineraluhdenus. Gumijas prezes.**

dikala" pilnigu glahbinu no tik nepatikkamam parahdibam. Ceteizam wisam dsemdeschanas eestahdem un wisam flimnizam kâ labako un pilnigi droschu lihdsekli. 2214

Kâtra mahte tikai leeto pulweri **„Radikal",** kursch neput kâ talks un likopodijums, ahtri isnihzina issitumus un sarkanus plankumus. Pulwers „Radikals" nesatura ne zinka ne swina dakas jeb wispahrigi wesselibai kaitosch. maisijumus. „Radikalu" pahrdod wisâs apteekâs, apteeku pretschu pahrdotawâs, kâ ari issuhta no galwenâs nolikstwas pehz pirmâ peeprasijuma.

Wahzelite makfâ **50** kap., masak par 2 wahzelitem neissuhta. Adrese: Товарищество хим. препаратовъ С.Петербургъ, Николаевская ул. д. № 22.

A. N.

Bogdanowa

tabakas fabrik. noliktawa

Jelgawâ, Katoku eelâ № 12, eewehl wislabakâs papirosu tschaulites (bilses) is pascha auto-mech. fabrikas

„Sankt Gotthard,"

starp tâm: koka kastitês par 500 un 250 gab., kâ ari **Berlines** 100 gab. ar labu munstiki katrâ kastitê un „Zarskija" ar glihtu walsts ehrgli.

Smarschiga tabaka: **Galis** 1/4 ℔ **40** kap., 1/8 ℔ 20 kap. **Maikapara** spezial-tabaka: **Swespa** № 40, № 30 un № 10 nepahrspehjama labuma. Papirosi: wisas wairak peeprasitas sortes par lehtâm zenâm.

NB. Atkalpahrdewejeem wislabakâ eepirkschanas weeta.

Papirosus jau no 195 k. 1000 un **zigarus** no 8. r. 1000 sahkot.